

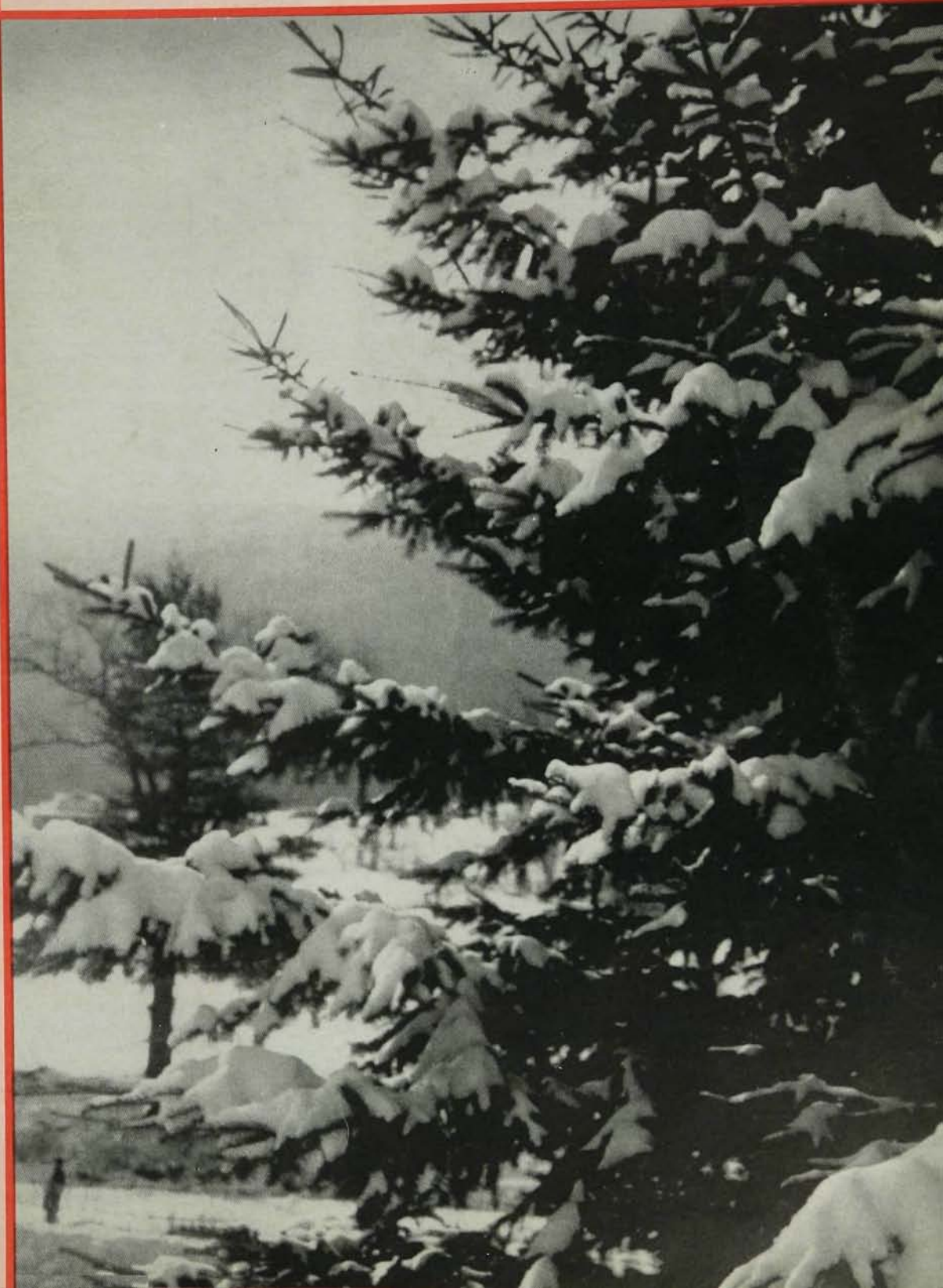
ЮНАК

ЛЮТІЙ

1965

FEBRUARY

Ч. 2 (20) — РІК ІІІ.
Ціна 50 центів

Зміст

Сторінка

- 1 3 гаври Старого Вовка
- 1 Історичний календар
- 1 С. Мартинець: Українським героїням
- 2 Визначні сучасні українці
- 2 О. Архімович: Проф. Т. Добжанський
- 3 Л-ка: Д-р Софія Парфанович
- 4 С. Парфанович: Такий він був
- 6 Прочитай і подумай...
- 7 П. Саварин: Книги морська глибина
- 8 Пізнаймо молодих поетів
- 8 Б. Рубчак: Старий поет
- 8 Б. Рубчак: Елегія на зелені свята
- 9 Сіроманець: Тасмниці всесвіту
- 12 Н. Ішук: Цікава геометрія пластуна
- 13 Поради Подруги Дади
- 13 Гутірка Деді Юрка
- 14 А. Матвієнко: Про що розповідають імена
- 15 Що говорять пластуни про свої професії
- 16 Подруга Оля: Пластункам на вушко
- 17 Спорт
- 18 Збагачуймо знання рідної мови
- 18 Нова пісня: При ватрі
- 20 Д. Даревич і Грабелька Люба: Ручні роботи
- 22 Д. Лада: Таборова пригода
- 22 Р. Прийма: Поїздка до Вашингтону
- 23 Дівчина-герой з Каліфорнії
- 25 Хроніка
- 26 Ку: Що читати
- 26 Вітаємо молоді талани
- 27 Привіт "Юнакові"
- 28 Від адміністрації

Мистецьке оформлення цього числа: ст. пл. Тит Геврик, См. Ілюстратори: ст. пл. Тит Геврик, См, ст. пл. Дарія Даревич, ст. пл. Ірина Ковшевич, Софія Лада, Ніна Мудрик-Мриц, Богдан Певний, пл. сен. Володимир Пилишенко, Ч-ць, ст. пл. Люба Турчин, ст. пл. Віра Юрчик, ЛМ.

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Видас Головна Пластова Булава. Уповноважений ГПБ для справ "Юнака" — пл. сен. Ю. Пясецький, ЛЧ. Редагує Колегія. Головний редактор — пл. сен. Л. С. Онишкевич, См. Технічне оформлення — ст. пл. М. Баб'юк, См, і пл. сен. Я. Еліїв. Головний адміністратор — пл. сен. О. Тарнавський, ЛЧ, заступник адміністратора — пл. сен. С. Гела, Ч-ць. — "Юнак" появляється щомісяця крім липня і серпня.

Річна передплата: США і Канада — 5.00 дол., Австралія — 1.10.0, Австрія — 90 шіл., Аргентина — 250 пез., Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

Статті, дописи, розгадки тощо У справах передплат і оголошень слід слати на адресу редакції: треба звертатися до адміністрації:

Mr. L. S. ONYSHKEVYCH

180 Franklin Cor. Rd.

Nassau Garden Apts. L 19

Trenton, N. J., 08638, U. S. A.

YUNAK MAGAZINE

2199 Bloor Street West

Toronto 9, Ontario, Canada

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine,
Published by PLAST — Ukrainian Youth Ass'n,
2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont., Canada.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of Postage in cash.

З ГЛАСІВ СТАРГО

Дорогі Друзі і Подруги!

Погляньте на історичний календарець з цього місяця? Що вам впадає в очі? Багато прізвищ знаних людей. Так — ми їх вибрали, щоб підкреслити, як багато їх у нас. Не тільки тих, що їх роковини приходять в лютому, але в кожному місяці, а може й у кожному дні року. Всім їм питома одне — вони залишили по собі добру пам'ять; вони залишили великі діла.

Один з них писав байки, другий писав про красу української природи, українського фольклору; одна своїм пером піднесла нашу літературу до рівня найвищих; друга на сцені нашого театру стала незабутньою своїм мистецтвом. Всі вони у свій спосіб виявили свої здібності, свої талани. Всі вони у свій спосіб дали світові щось, що робить його кращим.

Та всі талани не належать тільки минулому! Вони є сьогодні, вони мають розвиватися і завтра. Вони є і в вас! У кожного свій, у кожного інший. Не відкидайте їх, не ховайте і не губіть! Дайте їм жити! Спробуйте своїх сил! Може пишете вірші, оповідання? Може малюєте? Може мрієте про сцену, про танок, про концертну естраду? Може заховані у вас дані бути великим винахідником?

Спробуйте — і плекайте свої талани! На наших сторінках ми дамо вам можливість спробувати їх.

Ось нижче подаємо вірш однієї з ваших товаришок, що його вона призначила всім знайомим і незнайомим українським жінкам-героїням, пам'ять яких звичайно відмічуємо в лютому.

Ваш Старий Вовк

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

- 2. 2. 1812 р. Народився славний український байкар — поет Євген Гребінка.
- 10. 2. 1852 р. Помер автор повісті «Тарас Бульба» Микола Гоголь.
- 12. 2. 1871 р. Народився письменник Лесь Мартович.
- 12. 2. 1924 р. Загинула героїчною смертю Ольга Басараб.
- 21. 2. 1942 р. Розстріляно письменницю Олену Телігу.
- 22. 2. 1860 р. Народилася найславніша українська артистка Марія Заньковецька.
- 24. 2. 1608 р. Помер князь Костянтин Острозький, опікун української культури.
- 25. 2. 1871 р. Народилася поетеса Марія Українка.
- 26. 2. 1886 р. Народився славний український мистець-графік Юрій Нарбут.

УКРАЇНСЬКИМ ГЕРОЇНЯМ

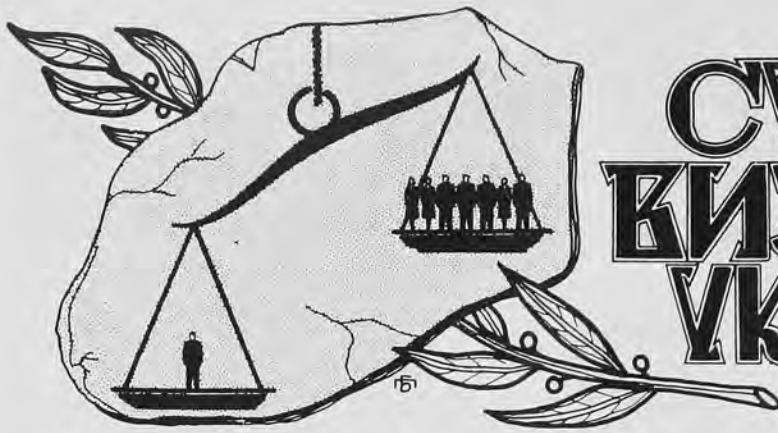
Не думали Ви про кохання,
Хіба любов до Рідної Землі,
Вас не лякали муки ні страждання
Ні повні трудів і терпіння дні.

Все віддали для Рідного Ви Краю
Хоробро, мужньо в бій ішли,
І колинебудь люди Вас згадають,
То з гордістю в очах, бо Ви — жінки!

У душах Ваших перша — Україна,
Остання думка в Вас — про Вас самих.
Життя Ви віддали, щоб Україна,
Щоб край наш рідний скинув ланцюги.

Ми хочемо, щоб знали Ви, що жертви,
Усе, що Ви дали за Рідний Край,
Ми не забудемо повік, до смерті,
І не забуде того Рідний Край.

Пл. розв. Софійка Мартинець
табір кадри виховниць 1963 р.
«Залізна вісімка»

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

*«Хто не знає свого минулого,
той не вартий свого майбутнього.
Хто не шанує видатних лю-
дей свого народу, той сам не гід-
ний пошани».*

Максим Рильський

ТЕОДОСІЙ ДОБЖАНСЬКИЙ

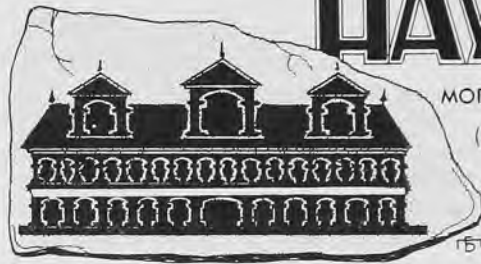
Дійсний член Української Вільної Академії Наук, світової слави вчений, професор Теодосій Григорович Добжанський є доктором багатьох університетів: університету Сао Павлю (Бразилія), Коледж оф Вустер (США), університету в Мюнстері (Німеччина), Монре-

альського університету (Канада), Колумбійського університету (США), Оксфордського (Вел. Британія), а крім того він є дійсним членом Італійської Академії «Деї Лінсеї».

Народився Т. Добжанський 1900 р. у Вінницькій області в Україні. 1921 р. закінчив природничий факультет Київського університету і розпочав наукову та педагогічну працю при кафедрі знаменитого українського вченого М. Кащенко. Він працював у той час в ентомологічному напрямі. Він відкрив і описав кілька нових видів з роду «Коццінелла» («лейді бирд бітл», сонячко), вивчив цікаві явища під час розвитку жуків.

Потім наш учений займався вивченням плодової мушки — дрозофіли, яка була найкращим у той час об'єктом для вивчення законів спадковості (передача ознак нащадкам). Та поруч з тим він далі працював у ділянці систематики та географії розповсюдження жуків (відкрив і описав ще кілька нових видів).

1927 р. Т. Добжанський переїхав до США і вже через два роки одержав запрошення на посаду професора на кафедрі генетики в Каліфорнійському Інституті Технології. 1940 р. його запрошено на керівника кафедри генетики в Колумбійському університеті (Нью-Йорк). Під керівництвом професора Добжанського ця кафедра перетворилася на світовий центр генетичних досліджень. Під його керівництвом більше як 20 його учнів, студентів з різних країн (Вел. Британія, Німеччина, Франція, Іспанія, Італія, Австрія, Бразилія, Чиле, Єгипет, Індія, Ав-

НАУКА

МОГИЛЯНЬКА
АКАДЕМІЯ
(XVII ВІКУ)

стралія) захистили дисертації на ступінь доктора. Багато учених-генетиків з різних країн одержували наукові відрядження від своїх урядів, щоб зазнайомитись з методами роботи та досягненнями Т. Добжанського.

1963 р. проф. Добжанський організував лабораторію для вивчення генетичних проблем у Рокефелерівському Інституті, де тепер він працює. Кількість наукових праць нашого науковця перевищує 400. Головним предметом його наукових досліджень це різні види, раси та популяції плодової мушки дрозофіли. Користуючись цим об'єктом, він розв'язує низку генетичних проблем такі, як вивчення хромозомів і генного складу у дрозофіли, виникнення мутацій, міжвидові схрещення, вивчення неплідності при деяких комбінаціях схрещування.

Тепер проф. Добжанський справедливо вважається одним із перших у світі авторитетів у ділянці популяційної генетики (генетичні зміни в популяціях). Він зробив багато для розвитку цієї галузі генетики. Від експериментальних праць д-р Добжанський легко переходить до широких наукових узагальнень, які дозволили йому поставити такі важливі проблеми, як теорія гена, генетична структура популяцій та зміни складу популяцій у природі, генетичні основи еволюції, фактори еволюції, генетика та походження видів.

Він — співавтор великого підручника генетики («Принсиплс оф Дженетикс»). Ця книжка була перевидана вже 5 разів англійською мовою і перекладена майже всіма європейськими

мовами. За роботу «Генетика і походження видів» («Дженетикс енд ориджин оф спісіс») він одержав від Національної Академії Наук США медаль і нагороду. 1962 р. д-р Добжанський видав ще одну велику свою працю «Еволюція людини, як вида». Ця праця була також нагороджена премією.

Однією зі співробітниць професора Добжанського є його дружина — Н. П. Сіверцева-Добжанська. Його постійні наукові співробітники це також О. О. Павловська та Б. О. Спаський. Вони мають значну кількість наукових робіт, виконаних у лабораторії проф. Добжанського. Теж і сл. пам'яті проф. М. О. Ветухів, перший президент УВАН у США, що надрукував кілька праць з ділянки популяційної генетики та вивчення явища гетерозиса, був одним з його співпрацівників.

В листопаді 1964 р. президент США Джонсон відзначив 11 науковців державною науковою медаллю. Серед них є теж наш д-р Т. Добжанський.

проф. д-р Олександр Архімович

ГЛАГОЛИЦЯ

Д-р СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ

В нашій літературі вже не раз були статті, що працювали лікарями та водно-раз розвивали свою письменницьку діяльність. Тепер в Україні маємо молодого лікаря-поета Віталія Коротича, а тут у США лікаря - письменницю Софію Парфанович.

Лікарське звання дає можливість бачити, пізнавати і глибше розуміти переживання та почування людей. Саме цю тематику бачимо в більшості оповідань д-ра Парфанович, (як «Ціна життя», «Інші дні», «Люблю діброву», «Чарівна діброва» та інші). Друга улюблена тема авторки це природа та звірята, їхнє життя по-

руч своїх власників як «Вірний приятель» (про kota Биця), «У лісничівці» (участь в оповіданні беруть навіть серна, цап та черепашка) і недавно видана «Такий він був». В цій останній книжці авторка дуже цікаво описує життя собаки Фіка під час скрутних ситуацій війни. Читаєте про звірят, а рівночасно бачите людей, їхнє життя та пригоди. За «Такий він був» авторка одержала першу нагороду на літературному конкурсі СФУЖО 1961 р.

Крім книжок, як «Загоріла полонина», «Київ у 1940 р.» та інших, письменниця Парфанович теж авторка багатьох коротких оповідань та нарисів, що були надруковані по різних журналах. Оце така її літературна діяльність. Як лікарка д-р Парфанович написала кільканадцять наукових праць та кілька популярно наукових книжок («Гігієна жінки», «Перша поміч для хворого» і т. п.). Вона була також у Львові до 1939 р. активним членом товариства «Відродження», та редакторкою його журналу з такою самою назвою, що вели боротьбу з алкоголізмом та тютюновим налогом.

У своїй лікарській праці, д-р Парфанович вела власну практику, працювала в лікарнях і вчила в медичному технікумі. Тепер наша письменниця перебуває у США з 1949 р., але вже два роки, як залишила лікарську працю з причин здоров'я і займається тільки письменницькою ділянкою.

Л-ка

ЯК НЕ ЛЮБИТИ...

Як не любити зими сніжно-синьої
На Україні моїй,
Саду старого в пухнастому інєї,
Сивих, веселих завій?

Як не любити весни многошумної,
Меду пахучих суцвіть,
Як не любити роботи розумної,
Праці, що дух веселить?

Як не любити утоми цілющої
Після гарячої гри,
Поклику птаха над темною пущею.
Рідних пісень з-за гори?

Як не любити любов'ю наснажених,
Мудрістю сповнених книг,
Троп невідомих, дерзань ще не зважених
І небосхилів нових?

Як не любити людини, що з атому
Креше добра блискавки,
Як не любить по змаганні завзятому
Дружнього стиску руки?

Як не любити пори, коли ночами
В щасті тремтить соловей,
Як не любить під бровами дівочими
Синього саява очей?

Максим Рильський
(1960 р.)

ТАКИЙ ВІН БУВ

— Що сталося псові сьогодні?

— Ах, він певно теж має свої турботи.

— Ніч така...

Так, ніч така. І Фік не міг заспокоїтися. Він мотався людям попід ноги, заглядав у вічі своїй господині, пані Олені, терся об ногу господаря. Але Дан — йому шістнадцять літ і пес є його улюбленцем — пестив його й запитував:

— Що сталося, Фіку? Чи ти не хворий?

Фік дійсно виглядав, як хворий. Він дрижав усім тілом, і навіть пестощі його приятеля не могли його заспокоїти. Він зараз же ставав серед хати і хвилину наслухував. Його розумні карі очі дивились з переляком у вікно, за яким лежала ніч. Зимова ніч у малому містечку.

Вуха гладкі, шовкові, темнобронзового кольору підносились і разом з очима ловили щось з-поза вікна: якусь дію на небі чи на землі під зимовими зорями. Вогкий, чорний ніс нюшив неспокійно. Ніздрі роздувались широко. За хвилину вуха повисали, ніс переставав нюшити. Фік опускав хвіст, зіщулювався і, дрижачи цілим тілом вив. Спершу він кидав жалісне скавучання, але миттю переходив на довгу, повну скарги мелодію, і тоді, піднісши голову від землі, вив протяжно й неспокійно.

— Що сталося, Фіку? Чого плачеш? — хлопець прилякнув біля пса, водив рукою по його спині, вкритій гладкою шерстю. Але ні голос хлопця, ані звичайні пестощі, що їх так любив Фік, не заспокоювали його. Він шулився, його шерсть їжилася. Він забився в куток між шафою і ліжком, і відтіля час від часу доносилося його жалісне скавучання або повне тривоги виття.

— Щось сталося псові, — говорила пані Олена, дивлячись допитливо на чоловіка, — його поведінка сьогодні зовсім інакша, як завжди.

— Навіть пси поведуться інакше, як досі. Усе змінилось...

— Алеж це не тільки він, послухай!

Родина Диких замовкла, дивлячись у вікно. Відтіля з глибин зимової ночі долітало таке ж саме виття, така ж неспокійна скарга інших псів.

— Пси передчувають нещастя, — Олена відчула неприємний холод. Він збігав тремтінням уздовж спини і, присівши десь біля серця, давив його. Вона підійшла до шафи і, вийнявши пухкий, білий шаль, накинула на себе.

— Холодно... страшно...

Пан Дикий закурих цигарку і, дивлячись у вікно, щось міркував.

— Вийду подивлюсь, що діється в містечку.

— О, прошу, не йди! Я боюся!

— Ах, це тільки непотрібна тривога! Дурна поведінка одного чи другого пса так непокоїть.

— Давніше цього не бувало. Пси передчу-

вають нещастя. Вони попереджують людей. Фік поводитьсь якось дивно. Вони можуть...

Зорі перестали світити в вікно. Вони й небо відвернулись від землі, покинувши її власній долі. А на землі вили пси, віщуючи нещастя.

Тишу ночі сполохав гуркіт автомашин. Пан Дикий підійшов до вікна.

— Ідуть вантажники, багато вантажників. Та може вони везуть який військовий матеріал чи що там, — він обкинув оком сім'ю.

Олена сиділа в кріслі, закутана в шаль, і дрижала, наче від великого холоду. Хлопець клячав біля пса, стараючись заспокоїти його. Пан

Дикий наслухував. Автомашини зупинились серед площі й порозділювались. Тепер уже чулося, як вони розбігались вулицями міста.

— Роз'їхались! — пан Дикий кинув у попільницю недокурену цигарку й заходив по хаті.

Фік дрижав щораз більше. Він то лизав Данові руку, то знову підходив до господині і, дивлячись на неї, жалібно скавучав. Але зараз після того підходив до дверей і, піднісши голову, вив.

— О, Боже, перестань, Фіку, змилуйся! Чого вони їздять вулицями міста поночі?

Перед вікнами спинилась автомашинка. На сходах загомоніли кроки. В двері застукали прикладом рушниць.

— Відчиняй!

Фік з гавкотом кинувся до дверей. На порозі стояли два большевицькі вояки в гранатових уніформах і плескатих шапках із синім денцем.

— Собирайся!

Родина Диких збилась докупити серед хати, чоловік пригорнув до себе дружину й сина, немов стараючись їх захистити. Фік підбіг до вояків з голосним гавканням.

— Пашол вон! — крикнув один і підкованим чоботом ударив собаку.

Фік підлетів у повітря й з скавулінням упав біля вікна.

— Собирайся! За двадцять хвилин маєте бути на автомашині! — Вояки стояли біля дверей з наставленими багнетами, в руці одного з них револьвер, готовий до стрілу.

— Алеж чого? Алеж куди?! — пан Дикий хотів вяснення.

Та вояки стояли мовчки. Їхні обличчя були як з каміння: байдуже непорушні. Один тільки

вийняв з кишені годинник і подивився на нього.

За вікном панувала зловісна тиша, навіть пси вже не вили.

Сірй, зимовий ранок прокидався над містечком. Ще де-не-де перед домами стояли вантажні автомашини, на які докінчувано вантажити людей. Одних в тому, в чім були в хаті, в легеньких черевиках і хатньому одягу: вони не встигли чи не змогли одягнутися; інших у теплих кожухах з валізками чи рюкзаками. Жінки, чоловіки, діти. Люди стривожені, злякані. На рогах платформ вояки з револьверами в руці.

Навантажені автомашини гуркотіли тяжко по бруках міста.

Фік лежав біля дверей і дивився на них, наче дожидаючи приходу своїх господарів. Але вони не приходили. Вони не прийшли ані вполудень, щоб нагодувати його, ані ввечері, щоб зварити харчів. Фік вив і скавулів так довго, аж доки не змучився і не западав у півсон отупіння. З нього прокидався час від часу, розглядав порожню хату, ходив по кутках, обнюхував. Всюди пахнуло його господарями, його дотеперішнім життям. Але он там, біля дверей, гострий запах чужих чобіт. Обнюхуючи його, Фік їжив шерсть і гарчав. Він кидався на двері, бив об них лапами і гавкав.

Так робив не тільки Фік, так робили й інші пси містечка, що їм большевики вивезли цієї ночі господарів. Вони прийшли на ці землі й наводили свій лад.

Пізно ввечері до хати Фікових господарів прийшли нові мешканці: сім'я одного з большевиків, що вивозили тубільців. Побачивши пса, що з гарчанням кинувся на чужих, вояк прикладом рушниць вигнав його за двері. Фік злетів сходами вниз і, гнаний тривогою, вибіг на вулицю.

Ніч застала його й багато інших псів бездомними. З неба, на якому не було зірок, сів сніг. Фік був на вулиці. Нюхаючи сліди автомашин, він біг за ними. Автомашини збігали з вулиць на велику площу, де була школа, ратуш і тюрма. Там вони змішалися, а потім усі влились на широку дорогу, що вела на схід.

Ще якийсь час пес міг уловити слід і біг за ним. Але швидко свіжий сніг присипав сліди, і вітер розвіяв їх по пустих полях.

Фік зупинився на роздоріжжі, підніс голову і завив жалібно, протяжно.

Після цієї нещасливої пригоди Фіка прийняла інша родина, з якою він пробув усі переживання скитальщини в Німеччині. Коли його нова власниця, пані Марія, переїхала до США, то перші запрацьовані гроші вислала на квиток для Фіка. І він приїхав.

Як завжди, того пополудня Марія заклала

Фікові нашійник. Той самий, з яким він приїхав, з її адресою. Тільки до нього прикріплено блишку з числом: знак, що за пса господарі заплатили і що він не безпальський.

— Підемо трохи пройтися, Фіку, — сказала Марія. — Я змучилася, цілий день сидючи й закручуючи ту саму шрубку. А машини гудуть, гудуть! Не промовиш ні слова, бо однаково ніхто не почує. І спина болить. Ходім трохи, надворі так пахне весною.

Ішли. По вулиці Марія вела Фіка на ремініці. Але незабаром вони вийшли поза дома над кручу, зарослу бур'яном і засипану паперами. Внизу бігла дорога. Тут Марія спустила Фіка з ремінія, кажучи: «Побігай собі!» Фік крутнув задом, замаяв хвостом і побіг обнюхувати телеграфічні стовпи. Марія йшла поволі, дивилася, як над містом западав вечір. З рафінерії вибухали полум'яні смолоскипи і палахкотіли під вечірнім небом, викидаючи стовпи диму й заповнюючи смольним запахом весняне повітря.

— Промисел і промисел. Погоня і поспіх. Усі і все тут так. Машини і мотори, бензина й олія. Але якби не вони, ми не мали б тут що робити. А так для кожного знайдеться якась шрубка.

Зупинилась біля бар'єру, що відгороджував схил. Сперлася на дерев'яні поручні й дивилася, як їхали авта, засвітивши світла. Бігли, наче разок світляних жучків.

Біля неї затримався молодий чоловік. Як і вона, задивився на безконечну дорогу й рух на ній.

— Три місяці я тут. Майже щовечора виходжу й дивлюся; біг цих машин, і ритмічний танець світел, це велика поезія Нової Землі, — заговорив чи то до себе, чи до Марії.

— І ми недовго тут, півроку. А здається, неначе роки пройшли з тої пори, як покинули Рідний Край.

Ішли вздовж огорожі, і Марія розказувала, як згинули її чоловік і донька, як вони обоє з Івасем проходили табори й емігрували.

В той час Фік вибігався й наздогнав свою господиню. Марія нахилилася й поклепала його по спині.

— Він пройшов те саме, що й ми, а може ще гірше: большевики вивезли його господарів, і він зазнав доволі нужду, голоду та скитання.

— Фік. Дивна назва! У нас теж був Фік! Чекайте, алеж ваш пес дуже подібний до мого: такі ж самі клапаті вуха, чорна плямка над оком і біла зірка на шиї. Невже можливе?

Молодий чоловік нагнувся, розглядаючи пса.

— Фік, Фік! — скрикнув несамохіть.

Що це сталося з Фіком? Усе його тіло насторожилося, вуха нашорошилися і він підніс ліву передню ногу, як це роблять пойнтери. Здавалося, він з великим зусиллям старався собі щось пригадати.

— Фік, Фік, Фічок!

Пес наблизився до незнайомого й почав його обнюхувати. Тільки хвилину. Десь здалеку, з-поза років прилинув знайомий запах. І голос, той голос!

Дан!

Фік загавкав тонко, радісно, затанцював довкола молодого чоловіка. Наче забув свій вік і знову став цуценям. Він стрибав і бігав. Задня частина його тіла крутилася й вертілась, хвіст виляв, вуха стрибали. І радісно, тонко погавкував. Нагло спинився, передні лапи ставив на ноги чоловіка і язиком намагався лизнути його обличчя.

І знову з великою радістю танцював і скавучав, кидався чоловікові під ноги і стрибав угору.

Марія стояла нерішена: хто ж це перед нею?

Дан!

Ідуть тепер разом, і Фік бігає від Дана до Марії, вертиться між ними, підстрибує й гавкає. Він знайшов свого пана, приятеля своїх молодих літ.

Дан розказує, як батьки його згинули в Сибіру, як по роках його звільнили і як повернувся він до рідного міста. Не застав нікого із знайомих, самі чужинці. Розказує, які там бачив зміни і порядки, як виїхав до Польщі до дядька, що там учителював ще до війни і як уже відтіля вдалося йому емігрувати. Розказуючи, нахилиється, пестить пса і приговорює до нього щось пестливе, як це робив колись вдома.

(Уривки з книжки «Такий він був»)

Прочитай і подумай...

● Не те робить мене великим, що мене зустрічає, а те, що я роблю.

(філософ Кіркегард)

● Мистецтво видобуває на верх погане, що з часом стає гарним. Мода видобуває наверх гарне, що з часом стає поганим.

(Жан Кокто, франц. письменник)

● Треба мати відвагу бути непопулярним. Тільки тоді можна зробити те, що конче.

(Джан Ф. Кеннеді)

● Книжки це подарунки зовсім особливого роду. Вони не ламаються, не в'януть, не старіються. Вони подібні до медяника з казки, що його їдять, а він усе таки не зменшується.

(Еріх Кестлер)

● Серед усіх сумнівів, що від тисячоліть нуртують у людських серцях, одна є певна рада: не роби нічого проти свого сумління. Знаючи цю таємницю, втішаєтесь життям і не боїтесь смерті.

(французький філософ Вольтер)

„КНИГИ МОРСЬКА ГЛИБИНА”

В січневому числі «Юнака» писали ми про користь і приємність читання добрих книжок. Продовжуючи нашу застанову, треба перш за все підкреслити, що **книжки мають дивну силу змінювати людей**. Хто сьогодні може вичислити тих всіх, хто свої здобутки завдячують інспіраціям, що їх вони взяли з добрих книжок? Напр., Наполеон не розлучався з творами Гомера, а й поезії Осіяна лишили на ньому слід на все життя. «Казки 1001 ночі» (арабські казки) лишили свій слід на творах найбільших поетів світу. Інспірації з книжок дали нам філософів, учених, дослідників, завойовників, політиків. Читаючи людина часто відкриває саму себе, тобто бачить себе як в дзеркалі. Книжки різьблять людський характер, підсичують наші амбіції творити добро, інспірують до подвигів. Ніхто досі не зміряв, до якого ступеня книжки можуть змінити людину, але можна вичислити безліч великих людей, яких на вершини винесли книжки, що їх вони читали. Книжки, врешті, дають розуміння людської душі та природи, учать краси.

Не всім можливо ходити до університету, але вихід є: книжки. **Книжки — це університет**. Бернард Шов ходив усього рік до школи, а знав більше, саме з читання книжок, ніж ті, хто вчився в університетах. І він не самотній. Деякі відмовляли собі навіть їжі, щоб купити книжку, якої вони хотіли. Нам здається, що можна щадити на одязі, навіть на їжі, але не на книжках.

В теперішні часи так багато книжок, і такі вони дешеві, що людині надто мало життя, щоб навіть якусь частину прочитати. Тому не кількість важлива, а якість прочитаних книжок, як і те, як ми їх читаємо. **Читати треба уважно, засвоїти собі те, що читаємо**. Краще прочитати і засвоїти кілька добрих книжок, ніж прочитати сотню, не засвоївши з них нічого. Деякі варті того, щоб їх вивчити трохи глибше, якщо не на пам'ять. І треба читати систематично, щодня, навіть якщо це буде всього кілька сторінок на день, щоб читання прямо стало звичкою. Треба читати активно, вповні сконцентруватись на книжці і часто застановляючись над прочитаним. Читати без думки — користі не дає. В книжках є все, але так довго, аж поки не перенесеш знання з книжки до голови, яка кому з того користь? Треба так читати, щоб завжди чогось навчитися, а **«чого навчишся, вода не забере, розбійник не візьме, вогонь не спалить»**, як писав Грінченко.

Книжки треба тримати довкола себе, де тільки можливо, так щоб у кожную хвилину вони були під руками. Чи ти бачив коли або уявляєш собі хату без вікон? На нашу думку, людина без книжок — це ще гірше, ніж хата без вікон: немає ні світла, ні чистого повітря; не живе, а животіє. Обкласти себе книжками в теперішні часи — не трудно. Лінколн, напр., мав всього кілька власних книжок, а коли довідався, що хтось має якусь цікаву книжку, то йшов і 10 миль туди і назад, щоб ту книжку позичити та прочитати. А бачиш, як далеко зайшов? **Книжки — це сходи, якими людина може вийти на верхи**. Тож щадити на них не треба. До речі, навіть варто робити різні замітки в книжках: підкреслювати, що тобі зокрема сподобалося, щоб пізніше легше знайти.

Лінколн ходив до школи всього 1 рік, але з книжок знав більше, ніж ті, хто скінчив університет. Він завжди носив з собою книжку і кожную вільну хвилину використовував на читання. Читав звичайно після десяти, а то й більшогодинного дня праці. А що світла не було, то читав при світлі скипок. Коли паперу не було, то робив свої записки на кусках дерева чи на чому попало. А куди зайшов? До Білого Дому!

Куди краща ситуація тепер, які великі та прекрасні бібліотеки, як чудово ілюстровані та які дешеві книжки! Треба тільки з них користуватися! Треба обкласти себе книжками. Неможливо, щоб людина до них не заглянула, коли вони будуть на ній дивитись з усіх кутків хати.

Практично кажучи: що дає нам читання? — ти все таки спитаєш. Багато. Працедавець, зовсім певно, з місця пізнає людину, яка читає, і, як треба йому робітника, дасть їй працю. Не можна сховати того, що людина читає добрі книжки і має знання, а оточення скоріше чи пізніше про те дізнається. **Книжки лишають свою відбитку на людині, так як на дзеркалі**. Коли читати біографії визначних людей, то побачимо, що їх піднесли книжки та знання, яке вони набули з них. Піднесло чи винесло їх на верхи життя та мислення, і про те я хочу тепер дещо розказати. Найтяжча праця — це думати. Шевченко про те писав, і від нього треба вчитися і як читати, і як думати. Про читання він писав:

як читати, і як думати. Про читання він писав: «Не минайте ніже титли, ніже тії коми», бо в кожний свій твір він вкладав багато глибоких думок. Шевченко так багато думав, що часто йому здавалося, що в його «хатині як в степу безкраїм, козацтво гуляє, байрак гомонить». А Іван Франко від дум не міг заснути, а до людей мав побажання: «Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, що за долю мільйонів му- сиш дати ти одвіт». На тему думання можна навести ще чимало прикладів, але й без того кожний знає зразу відрізнити людину, що думає від такої, що не думає. Найбільший український філософ — мислитель Сковорода ціле життя промандрував і продумав, відмовляючись від

постійної праці, щоб щоденні турботи не перешкоджали йому мислити. Сковорода зате переживе ще довгі віки і лишить свій слід на цій українській нації.

Наші роздумування почали ми словами Шевченка: «Думайте читайте» Закінчимо їх уривком з його «Послання»:

Подивіться лишень добре
Прочитайте знову
Тую славу, та читайте
Од слова до слова.
Не минайте ані титли,
Ніже тії коми.
Все розберіть, та й спитайте
Тоді себе: що ми?..

пл. сен. Петро Саварин

ПІЗНАЙМО МОЛОДИХ ПОЕТІВ

Чи є поза Україною молоді українські поети, письменники, мистці? Напевно це вас не раз цікавило. В Нью-Йорку створилась уже кілька років тому група молодих поетів. Досі вони видали кілька збірних видань і кілька окремих індивідуально.

Тут даємо вам можливість пізнавати цих поетів Нью-Йоркської групи. У кожному дальшому числі «Юнака» подаватимемо про одного з них.
Редакція

БОГДАН РУБЧАК

Народився 1935 р. в Західній Україні, в родині кооператора. Під час приналежності до Пласту був новацьким виховником, здобувши ступінь Сірого Орла. Публікував перші вірші в пластових виданнях, під різними псевдами. Тепер пише вірші, оповідання, літературознавчі есеї та полемічну публіцистику.

Головні твори: «Камінний сад», «Промениста зрада», «Дівчині без країни» — збірка поезій; «Вирішальні зустрічі», «Про засоби народної поезії», «Міти метаморфоз у поезії Антонича» — есеї; «Вечір з життя Ірини», «Кімната Кйонг-Су», «Качконіс» — оповідання.

Тепер працює над черговою збіркою поезій, довшим есеєм про українських символістів, п'єсою про молодих українських емігрантів, докторською дисертацією та антологією новітньої української поезії з Богданом Бойчуком. Живе в Чикаго.

СТАРИЙ ПОЕТ

Кругами спогади білі
в сіті марив жаских;
заховані в чорному зіллі
в'ються вовчі стежки.
Схрещуються на скронях
сліди непростених ніг;
на скам'янілих долонях
бачиш далеч доріг.
Буруни обличчя зрили,
бо риють обличчя брил,
а в плечах твоїх похилих
схована стигма крил.

Богдан Рубчак

(«Дівчині без країни»)

ЕЛЕГІЯ НА ЗЕЛЕНІ СВЯТА

На далеких гробах наймолодших братів Твоїх
розквітли криком червоним серця матерів;
мільйони очей сестер Твоїх, жон Твоїх
вирастають з трави, щоб ридати на грудях
гробів.

На стінах сердець сестер, матерів Твоїх
розмай-зілля болю, ножа остаточне знаття;
просторі світлиці зіниць наймолодших братів
Твоїх
зеленою смертю клечані, пахнуть зеленим
життям.

До скелястих сердець високих батьків Твоїх
зелену гілку приніс життєдайний прибіл,
і в синіх степах очей батьків і синів Твоїх
блиснув Твій бій, мій Христе, Твій

найжорстокіший бій.

Богдан Рубчак
(Нові поезії» ч. 3.)

Таємниці цікавого Світу

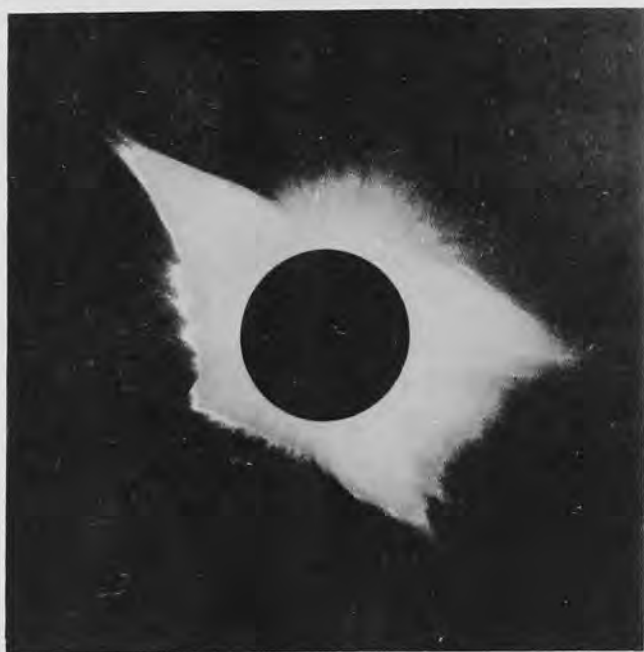
Хоч якою великою здається нам наша земля, все ж таки в просторах космосу вона тільки незначна порошинка. Земля — це одна з менших планет нашої зірки — Сонця. А й саме сонце, хоч в промірі майже 110 разів більше за землю, це тільки одна з безчисленних зірок, які творять нашу галактику, Молочний або Чумацький Шлях. А таких галактик у всесвіті мільйони...

Сіроманець

ТАЄМНИЦІ ВСЕСВІТУ

З КОСМІЧНОГО ФОТОАЛЬБОМУ

(Продовження з попереднього числа)

1. Земля віддалена від сонця на 93 мільйони миль. Час від часу місяць, що кружить навколо землі, заступить нам наше сонце і ми маємо тоді так зване «затміння сонця». На світліні бачимо саме таке затміння. Місяць заступив частину сонця і видно лише так звану «корону» сонця, себто розжарені гази, які оточують сонце, подібно, як повітря окружає нашу землю. Звичайно цієї корони ми не бачимо, бо середина сонця така яскрава, що засліплює наші очі. Тому астрономи так нетерпляче ждуть повних затмів сонця, бо тоді можна спостерігати «корону», як це видно на світліні. Як бачимо, сонце випромінює велику кількість розжареного газу з великою силою в простір.

2. Наше сонце, це тільки середня соол зірка. Є зірки багато більші від нашого сонця; є й зірки менші від нього. Безчисленна кількість зірок, що їх бачимо на небозводі, творять нашу галактичну систему. Ми знаємо нашу галактику під назвою «Молочна Дорога», або «Чумацький Шлях». На світліні бачимо частину молочної дороги: легко можна розрізнити багато окремих зірок. Деякі з них так далеко від нас, що ми їх не бачимо голим оком, а лише світляну масу. З допомогою сильних телескопів астрономи можуть розрізнити більше окремих зірок. Вони сконцентровані на небі в довге пасмо зір, що й дало молочній дорозі її назву.

3. Якщо б ми могли виїхати далеко-далеко в простір, поза нашу галактичну систему, то ми б могли побачити її збоку і дослідити, як вона виглядає. Але це неможливо. Тож учені можуть лише досліджувати Молошну Дорогу зсередини і догадуватись, як вона справді виглядає. Астрономи думають, що виглядає вона так, як сусідня галактика Андромеда, яку бачимо на світліні: величезна спіраль. Земля є в одній із закручених «рамен» цієї спіралі, на краю галактики.

5. Зірки дістають своє тепло й енергію з ядерних реакцій, які проходять в їхньому нутрі, щось подібне до водневої бомби, лише на багато тисяч разів сильніше. Звичайно такі атомові реакції проходять спокійно, як, наприклад, у нашому сонці. Однак часом така реакція стає бурхлива і ціла зірка дослівно вибухає. Таке явище називається «супернова». В році 1054 по Христі одна з зірок нашої галактики в сузір'ї «Краба» стала суперновою. Залишки цього вибуху видно на світліні; це славна «Небуля Краба».

4. Наша галактика, як і всі інші галактики, яких безчисленну кількість можна бачити на небі за допомогою телескопу, складається не тільки з тисяч мільйонів зірок, але теж із газу та «космічного пилу». Такі хмари газу та пилу називаються небулі, або туманності. Часом такі небулі є близько до великих зірок і світять відбитим промінням. Часом вони розжарені до гарячого і світять своїм власним промінням. Але часто вони темні й можна побачити їх лише тоді, коли вони заступають молочну дорогу, як, наприклад, «Небуля Кінської Голови», показана на знімку.

6. Але не всі туманності настали з вибухів суперновів. Учені думають, що туманності газу та пилу повстали навіть скоріше, як зорі, і що всі зорі та планети витворились із згущених, скондензованих туманностей. Деякі астрономи твердять, що навіть сьогодні можна бачити настання зірок у небулях. Наприклад, у туманності, показаній на світліні, легко завважити чорні плями; може це «новонароджені» зорі? Пізніше ті зорі розжаряться і почнуть світити.

7. Зірки, такі як наше сонце, мають своїх «сателітів» — планети, які кружляють навколо них: комети, астероїди, тощо. Подібно і ціла наша галактична система (молочна дорога) має своїх сателітів. На світліні бачимо одного з них, а саме «кульове зоряне скупчення» в сузір'ї Геркулеса. Це кульове скупчення складається з десятків тисяч зірок і відносно мало космічного пилу. Астрономи думають, що це кульове скупчення (яке, до речі, набагато менше від нашої галактики), «прив'язане» до молочної дороги, як сателіт.

8. Галактики бувають різних видів: Молоша Дорога, Андромеда, як теж багато інших галактичних систем, мають форму спіралі. Такі спіралі мають центральне скупчення зірок, а навколо них «спіральні рамена», як наявно видно з цієї світліни ще однієї галактики. В центрі є старі зірки і відносно мало космічного пилу та газу. В раменах є відносно нові, свіжосформовані зірки і багато газу та пилу. У раменах теж звичайно є надзвичайно великі та ясні сині зірки.

9. Крім спіральних галактик, є ще галактики еліптичні, круглі, як теж різні нерегулярні. На світліні бачимо дивну галактику, яку часом називають «сомбреро», бо вона нагадує виглядом мекіканського капелюха. Усі галактики мають одну дивну прикмету: що чим далі вони від нас, то скоріше вони летять — геть від нас! Це надзвичайно дивне космічне явище називається «космічною експансією», себто виглядає, що цілий космос розширюється, росте безперервно.

10. Останніми часами наука дуже багато довідалась нового та надзвичайного про наш усесвіт. За допомогою величезних телескопів, сателітів, та інших нових інструментів ми довідуємось все більше й більше про наш космос. Зокрема за останніх десять років дуже багато навчилися ми при допомозі великих радіотелескопів, з яких один показано на знімку. Останнього року радіотелескопи відкрили на небі нові, незвичайні тіла, так звані «квасар»-и, або «ніби-зорі». Астрономія ще не розуміє що це таке: знають тільки, що це величезні скупчення матерії, завбільшки в цілу галактику, але сконцентровані в одному місці, як зорі. Вони надзвичайно далеко від нас — світлові треба кілька мільйонів років, щоб прийти від них до землі!

Скільки ще цікавого в усесвіті! Скільки ще треба пізнати і зрозуміти! (Знімки зроблені обсерваторіями Мт. Паломар і Мт. Вілсон, Лік обсерваторією і Лябораторією Лінколн.)

Юначки і Юнаки!

Присилайте дописи про ваші гуртки, курені, новинки про ваше пластування, щоб юнацтво з других міст могло з вами познайомитись.

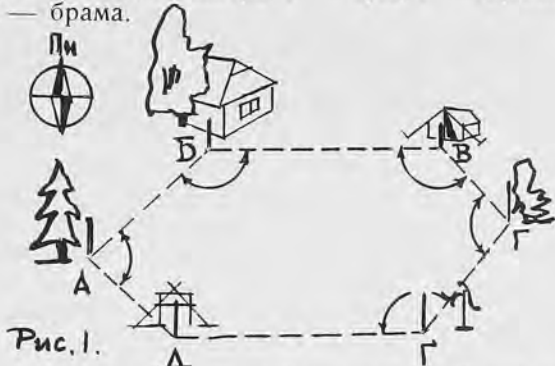
ЦІКАВА ГЕОМЕТРІЯ ПЛАСТУНА

ПОЛЬОВІ НАРИСИ (ПЛЯНИ)

Під час перебування в таборах, на мандрівках і при інших нагодах буває пластунам потрібно вміти робити нарис (план) таборової площі чи іншого куска терену. Подамо тут три різні способи виконання такого нарису.

1. Нарис при допомозі многокутника

Намічаємо кілька характеристичних пунктів на терені, якого нарис хочемо виконати (рисунки 1), наприклад: А — дерево, Б — ріг будинку, В — вхід до шатра, Г — кущ, Г — криниця, Д — брама.

Ставимо наш кутомір — астролябію в точці А і міряємо кут ДАБ. Міряємо також віддаль АБ. В точці Б знов уставляємо астролябію, міряємо кут АБВ і віддаль БВ. Так переходимо по черзі всі намічені точки, міряючи кути і віддалі, аж поки не прийдемо знову до точки А. Тоді рисуємо на папері многокутник, подібний до многокутника АБВГГД, при чому кути відмірюємо такі, які змірили астролябією, а всі віддалення (боки многокутника) зменшуємо на одне і те саме число, відповідно до бажаної величини нарису. При недокладному помірі кутів і віддалей многокутник нарису не замкнеться. При вживанні такого примітивного інструмента, як наш кутомір-астролябія, це майже завжди станеться, і тоді треба многокутник трохи вирівняти, розділяючи помилку. Але навіть землемірам з дуже докладними інструментами таке трапляється, і вони мають точно означені методи вирівнювання помилок. Щоб наш нарис був викінчений і здатний до вжитку, треба на ньому теж означити північ при допомозі компаса, сонця тощо.

2. Нарис при допомозі бази (підстави)

Цього способу вживаємо тоді, коли хочемо зробити нарис терену чи предметів, які знаходяться недалеко від якоїсь прямої лінії, як дорога, вузенька лісна поляна тощо. Означуємо характеристичні точки, які хочемо зазначити на нарисі (рисунки 2), і проводимо близько прямої лінії МН, зазначаючи її кілками на землі.

Тоді, при допомозі «скера», приладу описаного в нашій статті в попередньому числі «Юнака», проводимо від неї перпендикулярні лінії до точок А, Б, В, Г, Г, Д і міряємо їх віддалі до нашої бази МН (АА₁, ББ₁ і т. д.). Міряємо також віддалі

між перпендикулярами на лінії МН, а саме А₁Б₁, Б₁В₁ і т. д. Для перевірки нашого поміру можемо змірити також і віддалі поміж точками АБ, БВ, ВГ і т. д.

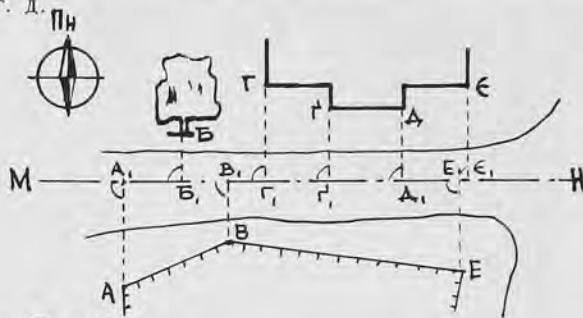

Рис. 2.

Наносимо наші поміри у відповідному зменшенні на папір і зазначаємо при допомозі компаса, сонця тощо північ. Так дістаємо нарис нашого довкілля другим способом.

3. Нарис при допомозі пляншетки

Пляншетка — це прямокутна дощечка величини найменше нашого нарису, поставлена по земі на підставці — триніжку з гострими ніжками, вбитими в терен, щоб не посувалися на боки.

Вибираємо якусь точку посеред площі чи терену, нарис якого хочемо робити, ставимо там наш триніжок з пляншеткою та прикріпленим до неї папером і зазначаємо на його середині наше положення, називаючи його точкою «О» (рисунки 3).

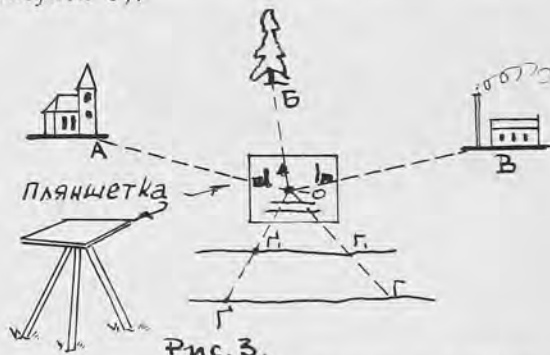

Рис. 3.

Беремо лінійку і, обертаючи її довкола точки «О», скеровуємо її послідовно (за чергою) на точки (предмети) в терені, які думаємо нанести на папері (А, Б, В, Г, і т. д.), та зазначаємо на нашому нарисі напрями до тих точок. Тоді міряємо віддалі тих точок до середини нашої пляншетки і наносимо їх на наш нарис у відповідному, однаковому поменшенні. Сполучивши кінці, дістанемо многокутник, подібний до многокутника в терені, а по зазначенні півночі наш нарис буде готовим.

Хто цікавиться пластовими помірами терену, радимо заглянути до «Життя в Пласті» (стор. 405 - 412 і 494 - 500), де знайдете також цікаві способи виконання польових нарисів мап.

Дорога Додо!

Не терплю рукавичок. Не люблю їх надягати та й годі! Скажи мені, коли це конче і чи взагалі конче?

Слава

Дорога Славо!

Раджу Тобі зміни якнайшвидше своє негативне наставлення до рукавичок, бо вони потрібна частина одягу елегантної жінки, а такою хіба хочеш бути?

Рукавички обов'язують завжди тоді, коли береш торбинку й виходиш на вулицю. Зокрема, коли маєш на собі верхній одяг, (плащ або костюм) рукавички мусять бути у Тебе на руках, а не в руках. Здіймаєш праву рукавичку, щоб стиснути руку, коли людина, з якою вітаєшся робить це саме або не має нічого на руці. Рукавички конечні до вечірньої сукенки, короткі — до короткої і довгі — до довгої. Їх Ти не повинна знімати цілий вечір чи ніч, хіба до їжі. Однак ніколи їх не знімаєш на вечірці, щоб привітатись, навіть зі старшими за себе особами.

Подруга Дада

Дорога Подруго Додо!

Від осені проваджу рій новаків. Намагаюся дуже вважати на їхню мову, але вже не один раз чув, як лише відійду, що один з новаків переходить на англійську мову, а інші, розуміється, за ним. Скільки я вже не говорив йому про це, просив, кричав — нічого не помагає. Чи маєш для мене раду?

Зенко

Дорогий Зенку!

Твоя проблема тепер, на жаль, дуже «славна». Напевно багато братчиків-юнаків має її, так як Ти. Може вони відгукнуться на Твоє питання і розкажуть про свій досвід щодо зберігання української мови серед новацтва. Я порадила б Тобі в першій мірі відвідати батьків цього новака і з ними в їхній хаті на цю тему поговорити. Ти маєш їхнього сина впродовж однієї години в тиждень, вони — цілий тиждень і це їх завдання навчити дитину вживати в українському оточенні тільки українську мову. Ніхто інший, а батьки мають обов'язок допомогти Тобі, тому сміло йди до них. А так між нами: чи Ти напевно ніколи сам не прогрішився проти того самого, і то так, що Твої новаци могли зачути?

Подруга Дада

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.

З ПРОВІДНИКАМИ ГУРТКІВ

Дорогі Друзі Гурткові!

У попередніх гутірках ми довідалися, що відкриття сходин не така маловажна справа, щоб призвичаювати себе та своїх друзів до дисциплінованого та упорядкованого способу життя, як би хтось про це міг подумати.

Другою з основних точок юнацьких сходин ми назвали **пластове зайняття** з метою підготувати до пластової проби. Воно не може бути «наукою» у шкільному розумінні, а радше пізнання та засвоєння чогось цікавого й нового, що нам у житті завжди пригодиться.

Якщо це буде **в'язання пластових вузлів**, то не будемо бездумно й «автоматично» їх вивчати. Нам треба перш за все добре зрозуміти, пощо пластун вчиться їх в'язати (дивись «Життя в Пласті» стор. 298). Потім треба зазнайомлюватись, як практично застосовувати вузли чи то на мандрівці, чи в щоденному житті і вміти їх докладно та швидко застосувати у справжній потребі. Від добре зав'язаного вузла може залежати навіть часом життя людини. А щоб це засвоєння умілостей було цікавим, треба робити на прикладах, чи то будуючи модель якоїсь пластової вежі чи шогли, або зав'язуючи клунки чи випробовуючи рятівничу петлю.

Коли предметом засвоєння буде **тереознавство**, тоді може воно відбуватись, кажучи для прикладу, у формі «мандрівки» по топографічній мапі, причому учасники за чергою описують своїм друзям околицю та всі її прикмети, як теж зазримі «по дорозі» предмети тощо, вибираючи довільно найцікавішу, чи найбільш підхожу трасу.

Столярство найкраще вивчати у варстаті, вживаючи найпримітивнішого приладдя і спільно виконуючи якусь корисну річ, але під наглядом інструктора.

Сигналізація будемо займатись, не виконуючи напам'ять точки та риски, але передаючи вістки на дальшу віддачу хоругвою, світлом, телеграфічним чи радісвим апаратом. Вона теж у житті може придатися (дивись «Життя в пласті» ст. 384, 501).

До переведення кожного пластового заняття мусить підготуватися, чи то інструктор, чи самий провідник гуртка. Вони мусять цікаво й захоплююче показати те, що самі добре опановують, і мати усе, що їм потрібно, під рукою. Тоді підготовка до проби буде цікава для всіх, бо вона збагачуватиме їх знання і дасть їм досвід, потрібний у житті кожній інтелігентній людині.

СКОБІ

Ваш Дедя Юрко

ПРО ЩО РОЗПОВІДАЮТЬ ІМЕНА

Серед океану слів є дуже багато власних назв — звичайних людських імен, таких як Іван, Петро, Марія і т. п. Куди веде їхній родовід? Якщо говорити про такі імена, як **Володимир**, **Всеволод**, **Любов**, **Віра**, **Надія** тощо — тут усе досить ясно, вони зрозумілі й без розгадування. А от що означають інші імена, не співзвучні ні з якими словами?

Коли Русь прийняла християнство, разом з усіма правилами і звичаями грецької церкви вона запровадила в себе вшанування святих. Кожен день року був днем на честь якогось святого. Кожен святий, ясна річ, мав своє ім'я. Звичайно, це ім'я було грецьке, хоч греки і собі могли запозичити його з інших мов. Встановився звичай — давати дитині ім'я того святого, в день якого вона народилася. Так з'явилися в нас Івани, Миколи, Ганни, Марії і т. д. З'явилося й слово **іменини**.

Як же всетаки утворилися наші імена? Адже на світанку свого існування вони, певно, щось означали?

Мовознавці з'ясували, що чимало українських імен мають жидівське походження. Вони потрапили до нас разом із християнством з Візантії. Адже християнська релігія виникла спершу серед жидівського народу у I столітті нашої ери, а вже потім поширилась на Римську імперію й Візантію. Тільки там, у старожидівській мові, ці імена й могли щось означати. Що ж саме? **Ганна** — благодать, **Марія** — висока, піднесена, **Гаврило** — муж Божий, **Данило** — суд Божий, **Давид** — любий, **Захар** — пам'ять Божа, **Ілля** — сила Божа, **Мойсей** (українське **Мусій**) — взятий з води, **Назар** — присвячений Богові, **Наум** — радість, **Семен** — слухняний, **Самійло** — випрошений у Бога, **Соломія** — мирна, **Серафима** — полум'яна, **Тамара** — пальма, **Яків** — хитрун, **Ярема** — покинутий Богом і т. д. Стародавні жиди були дуже набожні й намагалися в іменах найбільше виразити свій релігійний дух.

Римляни ж, на відміну від них, вкладали в свої імена значення чогось благородного, гарного, жаданого, хоч могли також називати людей і за їхніми звичайними, часом непривабливими людськими якостями. Так у латинській мові **Валерій** означає мужній, **Валентин** — здоровий, **Віктор** — переможець, **Килина** — орлиця, **Клим** — милостивий, **Костянтин** — стійкий, **Лаврентій** — увічнений лаврами, **Максим** — найбільший, **Мартин** — Марсів, міцний у битві, **Фелікс** — щасливий, **Юстина** (**Устя**) — справедлива, **Регіна** — цариця і таке інше. Але також: **Корній** — рогатий, **Марко** — змарнілий, **Наталка** — рідна, **Павло** — малий, **Северин** — суворий і т. п.

Грецьких імен прийшло в нашу мову найбільше. Їхній значеннєвий склад дуже різнома-

нітний — від високих, урочистих значень і до найзвичайнісньких. Можливо, не всі знають, що **Андрій** означає мужній, хоробрий, **Анатолій** — східний, **Аркадій** — пастух, **Артем** — здоровий, свіжий, **Варвара** — груба, дика, **Василь** — царський, княжий, **Галина** — ніжна, тиха, **Геннадій** — благородний, **Гриць** — пильний, **Дмитро** — належний землі, **Євген** — благородний, **Зінаїда** — богоподібна, **Зоя** — життя, **Ірина** — мирна, **Катерина** — морально чиста, **Лукаш** — світлий, **Микола** — переможець, **Настя** — воскресла, **Олекса** — захисник, помічник, **Олександр** — мужній, заступник, **Оксана** — гостинна, **Олена** — обрана, **Орест** — гірський, **Лариса** — чайка, **Петро** — камінь, скеля, **Раїса** — легка, **Софія** — мудрість, **Степан** — вінок, увінчаний, **Тарас** — бунтар, неспокійний, **Тетяна** — володарка, **Федір** — дар Божий, **Юрій** — хлібороб і т. д.

Можна було б ще перелічувати й перелічувати імена, даючи їм відповідні тлумачення, та обмежимося й цим. Нехай у читача не складається думка, що наші предки мали зовсім мізерну кількість своїх, споконвіку власних імен і віддавна користувалися запозиченнями. Насправді ж було не так. В Русі, деь приблизно у VII — VIII століттях, людина могла зватися **Первим**, або **Вторункою**, чи **Третяком**, а то й **Четвертуною**, і **П'ятухом** — залежно від того, якою по порядку народилася в сім'ї. А кликала вона своїх братів, сестер та одноплемінників **Зимою**, **Літом**, **Суботою**, **Позняком** (хто пізно народився) тощо. В ті часи немовля могли назвати **Жданом**, **Баженом** — якщо на нього чекали в сім'ї, **Нежданом** — коли його не ждали, **Любимом** і **Милоком** — коли воно було любе. Деякі з цих імен, хоч дуже рідко, ще зустрічаються й тепер. А ім'я **Нечай** навіть увіковічилося в народній думі про безстрашного козака.

Наші предки були забобонні й вірили в магічну силу слова. Вони гадали, що на долю людини може впливати ім'я. Якщо хотіли, наприклад, щоб син виріс сильний і хоробрий, його називали **Левом**. Це ім'я (по-сучасному — **Левко**) живе і донині, хоч воно не споконвічне слов'янське. А от **Вовка**, **Ведмеда**, **Лиса**, **Зайця**, **Сокола**, **Орла**, **Шуки** і так далі — цих імен вже ніде не знайдеш на Україні.

Згодом старі імена поступилися місцем перед новими. А ці нові протягом тисячоліття так міцно вжилися в нашому побуті, так перелицювалися своїми звуками на наш лад, що тепер звучать, як споконвічні українські.

Переселення імен відбувалося колись і в інші мови, але переважно з латини, бо інші народи запозичили християнство не з Візантії, а з Римської імперії. Та все ж у мови потрапили деякі однакові імена і стали звучати по-різному. Тільки мовознавець може встановити, що, наприклад, старожидівське **Іоханан** — не що

Зміст

Юнак
грузинь пічник
1964

ЮНАК

журнал
пластового
юнацтва

Зміст другого річника
(числа 1 - 12 за 1964 рік)

Заввага: число перед рисою означає число журналу,
а число за рисою — сторінку в тому числі журналу.

І. ОПОВІДАННЯ, ПОВІСТІ, ПРИГОДИ

Вава: Комендантка, казан, корова і Христя — 6/11
Вовакул: Страшна, коротка, але правдива історія — 2/16
Душенко, Л.: Машина часу професора Литвенка — 1/7
Зустріч Багатирів — 5/5
Із стародавньої мудрости — 6/10
Керницький, І.: Весна між руїнами — 5/4
Князенко Михайлик — 5/6
Кон-Тікі — 4/19
Кузьма, Ю.: Небезпека в кабіні — 8/16
Куліш, В.: Бичок і море — 4/8
Молодий багатир Дюк Степанович — 1/11
Прихід татар — 1/12
Проба зеленої шкірки — 5/8
Рід, Майн: Пригоди морського вовка — 1/13
Робінзон Крузо серед учених — 2/7
Самчук, У.: Юна любов — 12/5
Скала, Б.: Під Її покровом — 10/5
Скит, Г.: Слідами св. о. Николая — 12/2
Славутич, Я.: На Хортиці — 3/2
Степовий, О.: Дажбожа кара — 10/13
Українка, Л.: Метелик — 2/3
Чехут, Б.: Пластовий біг — 3/13
Ярославська, Д.: Астронавт — 8/9

ІІ. ВІРШІ, ПІСНІ, ПОЕЗІЯ, ЛІТЕРАТУРА

АМО: Як постала поема "Гамалія" — 3/6
Бобенко, А.: Прийшла зима — 12/1
Вовк, В.: Вранці, Срібна пісня, Дружба — 2/5
Кравців, Б.: Дорога — 6/28
Левицький, В.: Куди пластує йдеш — 6/12
М. В.: Листопадове — 11/2
Нова радість стала — 1/4
Олесь, О.: Яка краса — відродження країни! — 1/3
Славутич, Я.: Вечір — 3/3
Сосюра, В.: Лесі Українці — 2/1
Храплива, Л.: Ватра пластунок — 5/17
Шевченко, Т.: Гамалія — 3/5
Янів, В.: Зима — 2/6
Янів, В.: Весна — 5/1
Янів, В.: Літо — 6/3
Янів, В.: Осінь — 10/1

ІІІ. ГУТІРКИ, ІДЕОЛОГІЯ

Гутірка Деді Юрка — 8/11, 10/11, 11/8, 12/9
Гутірка Старого Вовка — 3/11, 6/2, 10/7, 11/6
Дмоховський, С.: Книжка — 10/11
Дрот про свої юні роки — 11/5
Друг Іриней: Куток почувань і пера — 3/14, 4/18, 5/14,
6/25, 10/12
Друг Крук: Куток старшого юнака: 8/20, 10/19, 11/18,
12/17
3 Гаври Морського Вовка — 4/1
3 Гаври Старого Вовка — 1/2, 2/2, 3/1, 5/1, 6/1, 8/1, 10/1,
11/1, 12/1
Слово морського пластуна — 4/14

ІV. УКРАЇНОЗНАВСТВО

Визначні сучасні українці — 1/9, 2/4, 3/2, 5/3, 6/4, 8/2,
10/2, 11/3, 12/4
В серці Голівуду — українські артисти — 5/20
Грай музико — 6/8
Дніпро — 4/11
Еспанська шляхтянка, українська письменниця — 10/2
Залеський, О.: Поезії Т. Шевченка в народній пісні — 3/7
Іван Франко — 8/1
Історичний календар: — 1/1, 2/1, 3/1, 4/2, 5/12, 6/1, 8/3,
10/18, 11/1, 12/1
Історія українського літунства — 5/11
Квітень — місяць українського моря — 4/1
Ле. К.: Билини — 1/11
Певний, Б.: Любіть Україну — 1/25, 2/28, 3/24, 4/32, 5/28,
6/38, 8/28, 10/28
Перший пароплав "Українець" — 4/23
Перші черенки кирилицею — 10/8
Писанки — 3/8
Пл. юн. АМО: Як постала поема "Гамалія" — 3/6
Про лісових мавок — 6/6
Свято Покрови — 10/4
Склад української фльоти — 4/4
СМ: Передхристиянська віра України-Русі — 11/5
Стародавні назви Дніпра — 4/12
Степовий, О.: Свят-вечір — 1/5
Тисяча вісімсот чотирнадцять — 6/20
Хто ж то там іде? — 11/8
Чорне море — 4/2
Чорноморська фльота — 4/3
Що читати? — 2/23
Ягіл-ягілочка — 5/2

V. ПЛАСТУВАННЯ, ХРОНІКА

Альпійські мудрості — 12/11
Ващук, Є.: Як це виглядало з готурового лету — 11/14
Відбиванковий турнір — 12/24
Водна мудрість — 4/21
Водне пластування (знімки) — 4/28
Вузли — 4/13
Гладилович, А.: Українські кубанські пластуни — 10/17
Дещо з пластового морського словника — 4/10
Друг Іриней: Мандрівка на захід — 6/13
З практичного пластування — 2/12, 3/15, 5/12, 6/17, 12/18
Йонтек: На німецьких водах — 4/5
Копач, Ю.: По скелистих горах Канади — 12/22

Копач, ІО.: Канойками по водах Канади — 4/6
 Коренець, Г.: Гей же в дорогу! — 5/7
 Куток літунського пластування — 5/11, 8/17, 8/24
 Лисяк, О.: Маратонська пригода — 1/19
 Майстеркування — 4/24
 Мої перші лещата — 12/10
 Морська хроніка — 4/26
 Мочари — 6/27
 Наша ватра — 5/16
 Перевір свою зарадність у природі — 6/22
 Повх, Ю.: Вітрильник на Джемборі — 4/17
 Повх, Ю.: Пригода на двох колесах — 5/25
 П. Ю.: Лісова школа — 12/25
 Семафор — 4/14
 Сигналізація на морі — 4/12
 Співучі лещата — 12/27
 Спорт з гумором — 12/27
 Табори на Пластовій Січі — 10/22
 У Вашингтоні (фотомонтаж) — 8/14, 10/14, 11/17
 Хроніка: 1/23, 2/20, 3/23, 5/23, 6/32, 8/24, 10/26, 11/23,
 11/25, 12/24

Чи це домівка? — 12/27

VI. ПРИРОДА, НАУКА, ТЕХНІКА, ЦІКАВІ РЕЧІ

Альпінізм в Україні — 5/21
 Атомові риби — 4/21
 Багатства Чорного моря — 4/2
 Вузли, чи не вузли? — 10/10
 Звідки взявся календар? — 12/7
 З життя звірів — 2/18, 3/12, 6/29
 З історії шахів — 10/19
 Колцьо, Н.: Підводні човни — 4/22
 Корисність комах — 5/18
 Ловці перел — 4/15
 Лучкань, С.: Людина пробує літати — 8/3
 Люксусові хати бобрів — 4/21
 Магічні числа — 3/16
 Метеорит на Київщині — 11/26
 Незвичайні повітропловці — 11/25
 Перший кабель на дні океану — 4/16
 Поділ картки — 8/13
 Подорож у простори — 11/16
 Полярні сайва в Україні — 3/16
 Про лещата — 12/10
 Риби, які живуть на суходолі — 1/10
 Савицький, Р.: Нечиста сила в музиці — 10/10
 Сако: Дещо про гадини і вужі — 6/29
 Скарби побережжів — 4/22
 Суходільна риба — 4/22
 Тасмне письмо на пухкому снігу — 2/18
 Українські індіани — 1/15
 Цікаве з математики — 3/20, 3/21, 10/10
 Цікаве про літаки і ракети — 8/18
 Цікаві речі з природи — 5/18
 Чи знаєш, що? — 2/19, 3/21, 4/16, 5/21, 10/13
 Шарлемань, М.: Сова — 12/13
 Яримович, М.: Подорож на місяць — 8/5
 Ясинський, Я.: Що таке пляшкова пошта? — 4/23

VII. МАЙСТЕРКУВАННЯ, ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ, РУЧНІ РОБОТИ ТОЩО

Альпійські мудрощі — 12/11

Андрюшків, Б.: Вишкільні мандрівки, Топографічні
 мапи — 5/12

В. Я.: Знаючи це — не потонеш! — 6/33
 Водна мудрість — 4/21
 Вузли — 4/13
 Головінська, М.: Вироби на ялинку — 1/16
 Головінська, М.: Ручні роботи — 6/30
 Даревич, Д.: Ручні роботи — 5/22
 Елче: Повний виряд на дальшу мандрівку — 6/19
 Збудуй порон — 4/24
 Зробіть це самі — 2/26
 Іщук, Н.: Цікава геометрія пластуна — 10/9, 11/24
 Крижановський, Ю.: Зроби смолоскип, Зроби вигідне
 польове ліжко — 6/17
 Крижановський, Ю.: Дещо про ватри — 6/18
 Куток радіотехніки — 2/22, 6/24
 Лучкань, С.: Літунське пластування — 8/17
 Лучкань, С.: Моделі літаків — 8/12
 Матрица: Напличник-саночки — 12/18
 Матрица: Штучна ватра — 2/12
 Модель вітрильника — 4/24
 Сигналізація — 4/12, 4/14, 5/21
 Солонинка, О.: Новий спосіб орієнтації в терені — 5/13
 Руди Роб: Змагове лещетарство — 12/15
 Філателіст — 1/24, 3/22, 6/34
 Чорнокнижник: Гокус-покус — 1/21

VIII. ГУМОР

Завжди доброї гадки — 2/25, 3/17
 З оповідань Вуйка Микити — 3/16
 Козак, Я.: Мій щоденник з ЮПЗ — 8/26
 Козак, Я.: Пелунцьо — 10/6
 Козак, Я.: Петрусь і дідусь — 4/29
 Козак, Я.: Пластин е... — 5/25
 Козак, Я.: Табор в кривому дзеркалі — 6/31
 Козак, Я.: Чорноморські усмішки — 4/29
 Малюнки-жарти — 8/21
 Пан Т. О'фель: Послинений палець — 5/10
 Різний гумор: — 1/15, 1/17, 1/21, 1/22, 2/13, 2/25, 3/17,
 3/19, 5/23, 8/25, 10/13
 Усміхнися! — 5/5, 5/27, 6/37, 11/25

IX. ВИЗНАЧНІ СУЧАСНІ УКРАЇНЦІ

Вовк, В.: — 2/5
 Гіряк, Й.: — 8/2
 Гуцалюк, Л.: — 14/4
 Гердан-Заклинська, О.: — 3/4
 Керницький, І.: — 5/4
 Китастих, Г.: — 11/4
 Козак, Е.: — 1/9
 Королева, Н.: — 10/2
 Кубійович, В.: — 5/3
 Титвиненко, С.: — 2/4
 Молодожанин, Л.: — 10/2
 Тастернак, Я.: — 1/9
 Самчук, У.: — 12/4
 Славутич, Я.: — 3/2
 Тисовський, О.: — 11/3
 Фіяла, Ю.: — 6/5
 Юзик, П.: — 6/4
 Яримович, М.: — 8/3

Х. РІЗНЕ

Будик, О: Ігри — 1/17, 2/14, 3/19, 4/10, 6/30, 10/27
Загадки: — 1/22, 2/24, 3/20, 4/31, 5/24, 6/23, 8/23,
10/25, 11/27, 12/20
Збагачуймо знання рідної мови — 3/18, 6/24
Листування — 1/23, 2/27, 6/36, 8/8
Молоде перо — 1/7, 6/11, 11/15, 12/27
Наші переможці — 11/26
Пластункам на вушко — 8/11, 10/24, 11/20, 12/19
Поради Подруги Дади — 1/18, 2/24, 3/18, 5/23, 8/20,
10/24, 12/21
Розгадки загадок: — 1/8, 2/25, 3/21, 4/31, 5/5, 6/24,
6/35, 8/21, 8/23, 10/13, 12/21
Спорт — 3/17, 6/35, 8/22, 11/21, 11/22
Фотокурс — 2/15, 3/4
Чи ви вже читали? — 10/21
Чи знаєте твори Шевченка? — 10/21
Що читати? — 10/20

Увага!

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"
для наших передплатників з Канади і США
становить від 1 січня 1965 р.

Увага!

5.00 доларів

Важливе для юнацьких виховників і виховниць!

● Журнал "Юнак" містить постійно **ВАЖЛИВІ ПОМІЧНІ МАТЕРІАЛИ** для виховної праці з юнацтвом.

● Тому кожний юнацький виховник і кожна юнацька виховниця повинні **пренумерувати й докладно прочитувати «Юнака»**.

● За незможних юнацьких виховників і виховниць, що самі не мають змоги **запренумерувати «Юнака»**, повинна заплатити передплату старшина пластової станиці чи групи.

● Кожна пл. станиця чи група повинна мати кілька **опрацьованих річників «Юнака»** в своїй бібліотеці для користування майбутніх виховників і виховниць у пізніших роках. Тому **бібліотека кожної пл. станиці чи групи повинна постійно пренумерувати кілька примірників «Юнака»**.

● Щоб забезпечити собі повний комплект «Юнака» за 1965 рік, треба негайно вислати передплату, бо пізніше деякі числа журналу можуть бути вичерпані так, що вже не можливо буде їх набути.

● Такі **числа «Юнака»** вже зовсім вичерпані і тому просимо їх більше **не замовляти**: ч. 1 за 1963 рік, ч. 1, 3 і 5 за 1964 рік.

Молоде Перо

Друзі і Подруги!

Якщо в Вашій рідні є малий братчик чи сестричка в новацькому віці (7 - 12 років),

попросіть Ваших батьків щоб **запренумерували** їм цікавий, місячний журнал **пластового новачтва**

ГОТУЙСЬ

● "Готуйсь" їм **напевно дуже сподобається** та й вони читатимуть його з **правдивим заінтересуванням**.

● "Готуйсь" **появляється щомісяця**, а **річна передплата коштує** у США — 2.50 дол., а в Канаді — 2.75 дол.

● **Замовлення і передплату** на "Готуйсь" слід **висилати на адресу:**

HOTUJS MAGAZINE,

c/o Plast, Inc.,

140 - 2nd Ave., New York 3, N. Y.,

U. S. A.

ОДИНОКА ПЛАСТОВА КРАМНИЦЯ В КАНАДІ

ПЛАЙ

продає

● книжки — шкільні підручники — молитовники — часописи — журнали — образи; ● різьбу — рами до образів — кераміку — вишивки — полотно і нитки до вишивання; ● дитячі іграшки — спортове приладдя — таборовий виряд; ● солодощі — содові води; ● пластові однострої, відзнаки і т. п.

● Кооператива «ПЛАЙ» **приділює щорічно зі свого зарібку більшу пожертву на пластові цілі.**

PLAY - COOP. LTD.

768 Queen St. W., Toronto 3, Ontario

ЩЕ НИНІ

виконай свій ОБОВ'ЯЗОК!!!

Негайно вишли передплату за «Юнака» на 1965 рік

Негайно вишли передплату за «Юнака» на 1965 рік

і свою пожертву на пресфонд «Юнака», призначену на дальшу розбудову Твого журналу. **Виповни також докладно форму зголошення передплати**, долучену до січневого числа «Юнака» і разом з чеком або грошовим переказом **перешли до адміністрації «Юнака» в Торонті.**

Адміністрація «Юнака»

інше, як наше Іван; у чехів і поляків — Ян, у німців — Йоган, у французів — Жан, в італійців — Джованні, в еспанців — Хуан, в англійців — Джон, у вірменів — Ованес... Так само з іншими іменами.

КУТОК СТАРШОГО ЮНАКА

Сьогодні, замість нашої звичайної гутірки на різні теми, пічемо щось нове, нову рубрику: **ЩО ГОВОРЯТЬ ПЛАСТУНИ ПРО СВОЇ ПРОФЕСІЇ.**

Деяким з Вас прийде вже час вибирати собі звання. Щоб допомогти вам у цьому, редакція «Юнака» написала до деяких старших пластунок і пластунів, тих, що вже тут, у нових умовах поселення, покінчили свої студії в різних професійних ділянках і стали успішними професіоналістами. Вони найкраще знають: що цікаве, а що ні в такій чи такій ділянці студій, що даний фах собою являє тощо. Думаю, що їхні щирі поради вам пригодяться.

Сьогодні подаємо такі поради від двох молодих професіоналів. У наступних числах подамо вам такі поради від наших старших друзів і з інших фахів.

Друг Крук

ЩО ГОВОРЯТЬ ПЛАСТУНИ ПРО СВОЇ ПРОФЕСІЇ БІБЛІОТЕКАРСТВО

Ст. пл. Наталка Соневицька (курінь УСП-ок «Перші Стежі») закінчила студії з історії та здобула ступінь магістра з бібліотекарства (Колумбійський університет). Працює в Бернард коледжі, у бібліотеці в довідковому відділі. Подруга Наталка була першою булавною старших пластунок, співредактором старшопластуницького журналу «До висот». Багато юначок напевно знають її з таборів кадри виховниць, що їх переводили «Перші Стежі».

З усього ясно: імена належать до найцікавіших жильців мови. Вони, як і інші слова, можуть засвідчити факти з життя народу й народів, через історію яких раніше чи пізніше пройшли.

(За книжкою «Живе слово»)

Ось що вона розповідає про своє звання:

Бібліотекарство — це цікавий, корисний та дуже практичний фах, зокрема для жінки. Особливо ділянка, де я працюю (відділ довідок — інформативна служба — «референс») в університетській бібліотеці, дає багато задоволення з безпосереднього контакту з молодими людьми-студентами, та з допомоги в їхніх перших кроках у науковій праці. Крім того, цей інформативний відділ заставляє людину цілий час працювати над собою, читати та слідкувати дуже за появою нових книжок не тільки у своїй професії, але в усіх інших ділянках науки.

Бібліотекарська праця дає дуже великі можливості читати багато книжок і періодичних журналів».

ПЕДАГОГІЯ

Ст. пл. Іриней Ісаїв (3 курінь УСП-ів «Лісові Чорти») закінчив студії психології. Після двох років учителювання далі зацікавився цією ділянкою і пішов на вищі студії. В тому часі здобув ступінь магістра з педагогіки (Віланова університет). Тепер учить математику в гімназії в Кемден.

Крім цього друг Іриней уже чотири роки вчить українську літературу на курсах українознавства у Філядальфії. Минулого року став членом Шкільної Ради при Українському Конгресовому Комітеті у США.

В Пласті наш друг дуже активний член-виховник, зв'язковий куреня юнаків, комендант багатьох таборів і співробітник нашого журналу. У студентському русі він також брав дуже жваву участь, головню в товаристві «Обнова», в якому був 4 роки головою.

Про ділянку вчителювання розказує так:

«Виховна праця зближає мене до людського ума та дає мені змогу день-у-день краще пізнавати засади людських почувань і їх розвиток. Як учитель у класі, як виховник поза межами формальної класи, краще пізнаю напрямні формування умово та фізично здорових одиниць. Маю змогу зрозуміти сучасні та майбутні проблеми спільноти, в якій живу, і так причинитися до їх розв'язання з надією, що майбутні покоління матимуть змогу провадити пожиточніше та щасливіше життя, як громадяни не тільки своєї спільноти, але й громадяни цілого людського світу».

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

ЗАСТЕЛЯЙМО СТОЛА

Найчастіше завдання, що доводиться його вам, Дорогі Подруги, виконати в час гостини у домі ваших батьків це наказ мами: «Накрити до столу». Звичайно це треба робити незадовго до приходу гостей і мама, схвильована приготуваннями та куховаренням не має часу та терпеливості точно пояснити вам, що і як треба поставити. Отже як зробити, щоб усе було як слід і щоб ви заслужили собі похвалу домашніх і гостей, а зокрема «пань добродійок»?

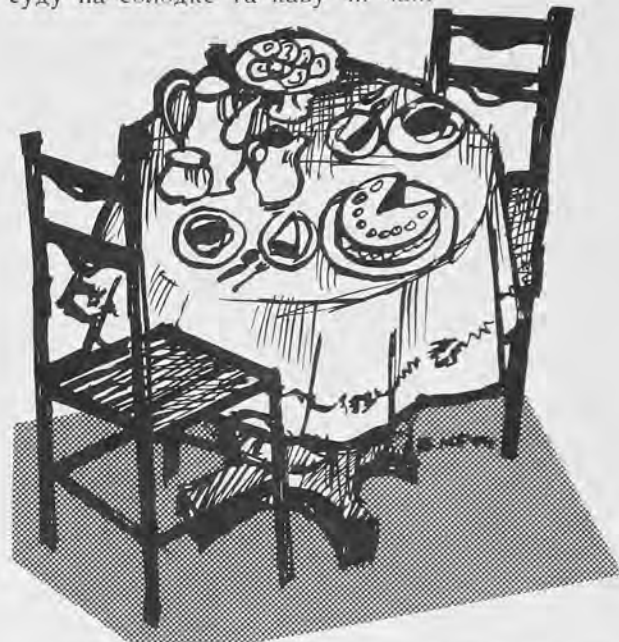
Тому саме хочемо шепнути вам на вушко декілька порад на цю тему. Застелення стола залежить від характеру гостини — чи приймаємо холодним «буфетом», чи гарячим обідом або вечерою, чи тільки пополудневою кавою.

Для холодного «буфету» приготуємо великого стола. На ньому доконче велика біла скатерть і, для краси, живі квіти у вазі, як можливе, поставлений на малій вишиваній серветці. На одному краї стола кладемо тарілки, одна на одній, вилки та ножі скісними рядами перед тарілками, побіч серветки рядом, щоб було вигідно взяти (завжди можна дати гарні паперові серветки, а не доконче полотняні), сіль, перець, оцет, у двох кошиках крайні різні роди хліба, прикриті серветкою, щоб не висохли, масло у відповідній посуді з малим ножом, Чарок до алькогольних напиктів не кладемо на стіл; вони приготувані господарем на окремому прилавку (буфеті) або столику.

Також на окремому столику або в іншій кімнаті приготуємо чашки на каву, чай, підставки, малі вилки та ложки до солодкого і подаємо на великий стіл пізніше. В останній хвилині приносимо великі таці з холодними стравами: рибою, м'ясом, паштетом, салатами, для яких ви залишили місце на столі. Слід приготувати для них відповідні ложки та вилки, щоб ними брати собі їжу.

Гості допомагають собі самі і ваше завдання лише зібрати потім тарілки і подати посуду на солодке та каву чи чай.

На пополудневу гостину з кавою та чаєм застеляємо стола гарною кольоровою або вишиваною скатертю. По середині — низькі квіти або таці з овочами чи дрібними тістечками. Для кожного гостя — чашка з підставкою і перед ними дальше — тарілка на солодке. Якщо подаємо, крім дрібних тістечок і дріжджевого печива також торти, треба поруч ложечки покласти малі вилки. На столі приготувати дзбаночок молока, окремо сметанки, цукор, по краю цитрину тощо. Каву та чай приноситься на стіл у відповідних дзбанках (ніколи не подаємо чай у мішечках, лише запарений!) і їх розливає господиня зі свого місця, а на вас певне випаде обов'язок подавати їх гостям. Уважайте, щоб несучи не розіляли на підставку. Коли вам таке трапиться, треба підставку змінити або обмити. Тільки після відходу гостей збирається накриття пополудневого стола.

Застелити стола до теплої вечері чи обіду куди складніше. Тут треба вам знати наперед докладну кількість учасників прийняття і, застелюючи, уважати, щоб кожний мав досить свободи рухів при їжі. Застеливши білу скатерть, ставите по середині стола на малій вишиваній серветці низку вазу з коротко піднятими живими квітами, так щоб усі при столі

могли одночасно добре бачити. Коли гостина ввечері, гарно приготувати свічки зі свічками. Для кожного учасника — тарілка, поруч неї на лівому боці вилки, на правому — ножі (кількість залежна від меню). На зовнішньому краї кладемо те, що перше буде. Отже, коли першою йде юшка, тоді на правому боці ложка, коли приставка, то на лівому — менші вилки. На тарілці — завжди відповідно складена серветка, по спроможності полотняна тому, що її розкладають під час їжі на коліна. Перед тарілкою навпоперек накриття — ложечка та малі вилки до солодких коржів та тортів, або друга ложечка для морозива чи будиню. Перед тарілкою, на правому боці, чарки на воду та алкоголь; на лівому — мала тарілка на хліб і масло. Якщо маєте малі сільнички розставте їх на сто-

лі так, щоб гості не мусили шукати їх; також не забудьте за перець. Збираєте тарілки щойно тоді, як усі покінчили їсти і повідкладали вилки та ножі. Забирати з лівого боку та з цього ж самого класти свіжі тарілки чи що потрібне. Посуду після кави та солодкого забираємо тоді, як гості встали від стола і перейшли до іншої кімнати.

Приготовляючи посуду до столу, добре мати стирочку і перетерти давно неживані тарілки чи чашки. Також добре погляньте на скло, чи немає на ньому відбитих пальців. Миски та велику посуду на теплі страви перед подаванням треба заздалегідь покласти на тепломі місці або загри́ти в печі.

Старайтеся бути уважні та не розбити мамі щось з її улюбленої посуду!

Подруга Оля

СПОРТ

ЯКІ ЗМАГУНИ-УКРАЇНЦІ СТАЛИ ПЕРШУНАМИ НА ОЛІМПІЯДІ?

Золоті медалі здобули:

1. Полина Астахова, гімнастика, бруси
2. Борис Шахлін, гімнастика, перекладина
3. Лариса Дирій-Латиніна, гімнастика, вільні вправи
4. Валерій Брумел, стрибок у висоту (2.18 м, або 7 стіп 13/4 цала)
5. Григорій Крис — фехтування
6. Галина Прозуменщикова — плавання
7. Олександр Медвідь — важка атлетика
8. Олександр Іваницький
9. Валерій Попеченко (бокс)
10. Людмила Хведосюк — веслування
11. Леонід Жаботинський — підношування тягарів
12. Жіноча команда гімнасток
13. Андрій Химич — веслування вдвійку.

УКРАЇНА — НА ОЛІМПІЙСЬКИХ ЗМАГАННЯХ

Для своєї власної користі та вигоди Радянський Союз, чи то Москва, не дозволили окремим своїм "державам" окремо виступати. Інакше, Україна була б зайняла ТРЕТЄ місце на минулорічних Олімпійських змаганнях!

Серед 94-ох держав (приблизно 8 тисяч змагунів), Радянський Союз мав 341 спортсмена, а з того тільки 51 українців. Хоч українців було тільки 15% з цієї групи, вони здобули майже половину всіх медалів, але — для СССР... Українські змагуни здобули 13 золотих медалів, 9 срібних і 8 бронзових. Росіяни здобули тільки 9 золотих, 14 срібних і 16 бронзових.

Ось, якщо б Україна була могла самостійно виступати на цих світових змаганнях, то висліди 18-тої Олімпіади так виглядали б:

	золоті	срібні	бронзові
США	36	26	28
Японія	16	5	8
Україна	13	9	8
Німеччина	10	22	18
Італія	10	10	7

1. Чи гадаєш, що ця наша підойма першої класи?

2. Будь ласка, залиште двері відчинені. За мною ще один...

3. Яке щастя! Що там пляшка — добре, що молоко залишилось!

Українські пісні

слова: Іванна Савицька
музика: О. Тарнавська

При ватрі

Повільно

Вже ве - чір ти - хенько при - ли - нув до нас, і
про - мінь ос - тан - ній за лі - сом по - гас. Вкруг
ва - гри яс - но - ї си - дять пла - сту - ни і
піс - ня не - сь - ся крізь гай і ла - ни.

Чи ви завжди співаєте одні і ті самі пісні, аж до знудження? Чому? Є ж стільки гарних українських пісень. Ось тут подаємо одну нову. Розучіть і спробуйте її співати.

Вже вечір тихенько прилинув до нас,
І промінь останній за лісом погас.
Вкруг ватри ясної сидять пластуни,
І пісня несеться крізь гай і лани.

Горять і мигочуть гілки із ялиць,
І жевріють очі усміхнених лиць.
А іскорки вітер усе, ах, усе,
Високо, високо над хмари несе...

Ой, зоре вечірня, зійди, ах зійди,
Ой, місяцю-князю, світи нам світи.
Вкруг ватри ясної сидять пластуни,
І пісня несеться крізь гай і лани.

Поволі втихають слова та пісні,
І гаснуть та меркнуть іскристі вогні.
Пора на спочинок, та кожний із нас
Пильнуймо, щоб в серці вогонь не погас.

ЗБАГАЧУЙМО ЗНАННЯ РІДНОЇ МОВИ

гра. Спробуйте й ви трошки подумати, і надсилайте свої спроби, а «Юнак» радо міститиме їх на своїх сторінках!

RRRRRRR...

Редакція

Родичі радять робити Різдво разом, родинно. Рідня радіє Різдвом, Рік-річно радо роздаємо різні різдвяні речі.

Різдвом радіють робітники. Розходяться робити родині радість.

Різьбарі різьблять руками рідкісні різдвяні речі.

Різнобарвні рушники ручної роботи, розвішані рівними рядами.

Річні рахунки — результат рішучої роботи. Роман розігнався ровером рівним ровом.

Роз'їхав рибу, розбив рака, розігнав рій. Рішучим рухом розірвав рукою ремінь.

Річка розжолобила русло.

Ростислава радить розширити рів, розсадити рослини рядами: різні рожі, розмайрин, рум'янок, розхідник, ряст.

Розумні радять розподілити радянський «рай». Революція російських робітників рівнялася руїні різних республік.

Пл. уч. Володимир Дозорський,
Ірі, Па., США

ЗАГАДКИ

1. На одному дивному острові жили три роди: Іванови (які завжди говорили правду), Василеви, (які завжди говорили неправду) і Петрови, (які на зміну говорили то правду, то неправду).

Коли подорожній зустрів людей А, Б та В і запитав хто їхній сусід 1) праворуч 2) ліворуч 3) і хто кожний з них, усі вони дали різні відповіді. Вони жили, як подано на рисунку. Відповіді були такі:

А: 1) Василів

Б: 1) Петрів

В: 1) Василів

2) Петрів

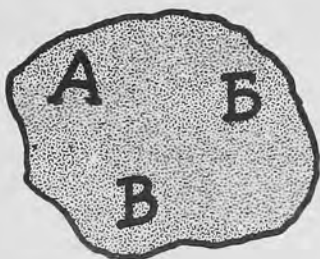
2) Петрів

2) Іванів

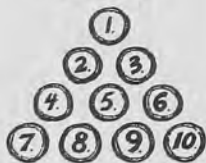
3) Іванів

3) Іванів

3) Іванів

До якого роду належали А, Б, В?

зрушити тільки ТРИ монети.

(Висліди будуть подані в березневному числі)

ХОДА ТАЇ НХЕР'ВЕОУ

до грудневого числа «Юнака»

1. Шевченко, Франко, Шашкевич, Куліш, Вовчок, Українка, Кобилянська, Стефаник, Федькович, Лепкий, Мирний, Самчук, Тичина, Кашенко, Мосендз, Дудко.

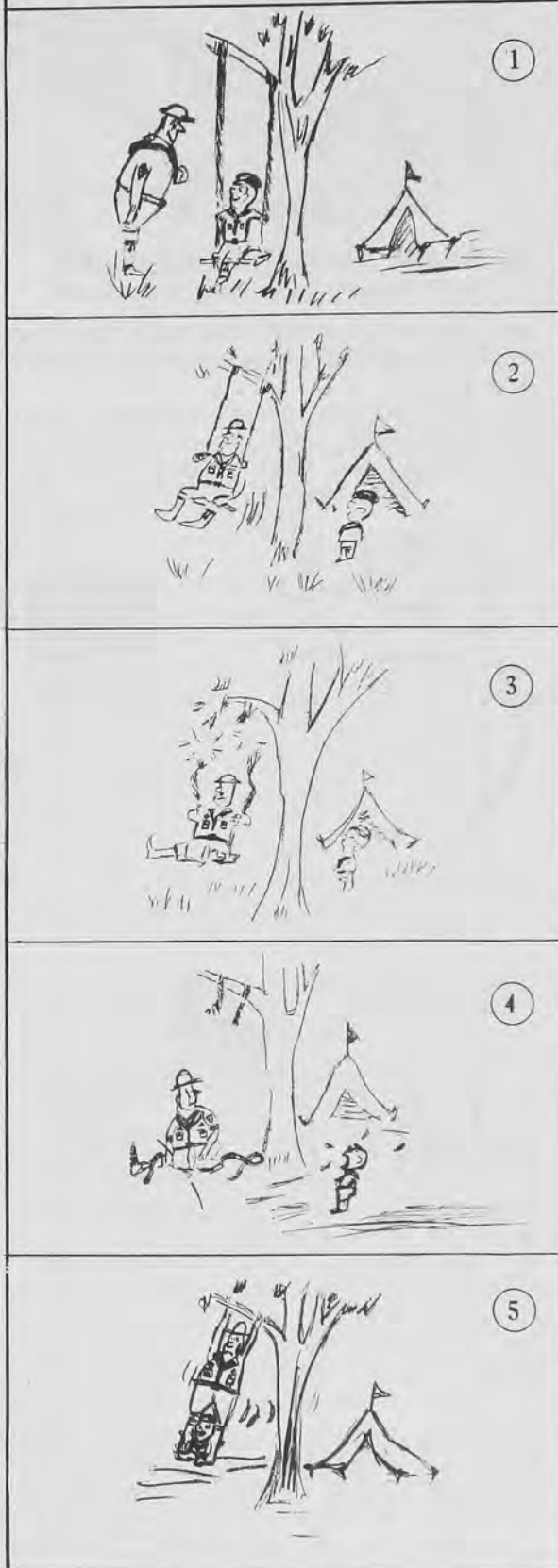
2 а) голка

б) Рим - мир

в) вітер

3. 8, 12, 5, 20.

Пластова зарадність

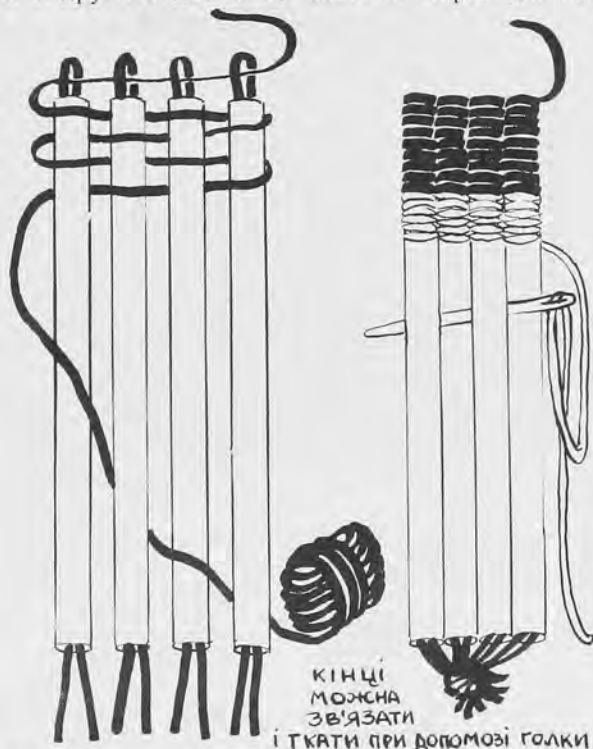

А. ТКАНА ЗАКЛАДКА ДО КНИЖКИ (або поясок чи стяжка до волосся)

До цього потрібно 4 - 6 соломок до п'яття та по дві стопи (60 см) пряжі (волічки) на кожну соломку.

З допомогою дротика пересилить пряжу через соломку так, щоб з одного кінця була петля, а з другого два кінці волічки. Через дві петлі

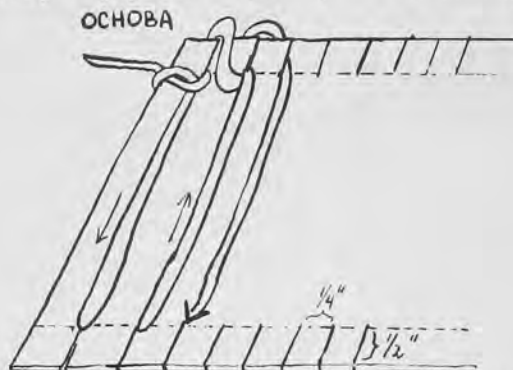

перепхайте волічку, якою будемо ткати, щоб пряжа не втекла в соломку. Далі ми ткаємо, перетикаючи поміж соломки — попід спід і вверх, аж до кінця соломки. При кінці витягаємо соломки і закінчуємо френзлями чи кутасиком. Для закладки до книжки вживати тонку волічку.

Коли ви робите поясок чи стяжку до волосся, то вживайте грубу волічку, відповідну до довжини. Соломки перетикайте тільки до половини, а тоді посувайте вниз. Якщо б вони подерлись, то заложіть нові. Коли кінці пряжі мотаються, то зав'яжіть петлю і перетикайте голкою до вишивання.

Б. ТКАНА ТОРБИНКА

Залежно від величини форми та пряжі (волічки) можете собі зробити вечірню торбинку, портову торбу або торбинку на косметику.

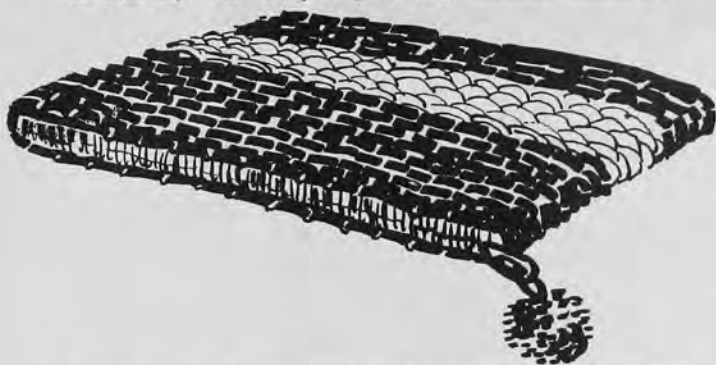
На картоні вибраної величини відміряйте пів цяля (1 см) згори та здолу і проведіть лінію. У віддалі $\frac{1}{4}$ позначіть гору та долину і порозтинайте до протягнутої горизонтальної лінії. Сильною, грубою ниткою або волічкою проведіть хребет тканини, починаючи з лівого кута: нитку прив'яжіть в горішньому куті, проведіть униз і долиною вгору, та поверніть до першої затятої лінії. Тоді перетягніть нитку доземо до наступної затятої лінії, обведіть униз, доокруги картону і поверніть в те саме протягате місце. Потім ідіть уперек до чергового протягате місце та знову — вниз і доокруги. Так повторяйте аж до кінця картону. При кінці закінчіть подвійною ниткою. Протягати лінії можна для охорони обліпити «ліпкою» (клеїким папером).

При допомозі плоскої кістяної голки, чи голки до вишивання, або довгої заокругленої голки до ткаання, перетикайте наслідні нитки. Починайте з середини та перетикайте верх і спід картону. Подвійну нитку (на кінці) трактуйте, як дві окремі. Не в'яжіть вузлів, тільки починайте вже під зробленими. Нитки тісно втискайте пальцями або гребенем.

Коли картон вже заповнений, віддеріть надтять верхи, а картон витягніть відкритим верхом. Торбинку викінчіть підшивкою (залежно від потреби) і пришийте замок.

На вечірні чи попудневі торбинки надається волічка (що грубша, то скоріше нею можна ткати). На спортову торбу можна вживати

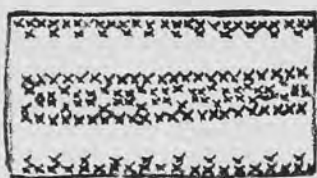
вкруг потяті, подерті найлонові панчохи. Для ефекту основа може краскою контрастувати з пряжею (волічкою).

ст. пл. Дарія Даревич

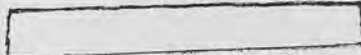

В. НА ПЛАСТОВИЙ БАЗАР — ЧИ ДЛЯ СЕБЕ

Надходить пора підготовляти різні речі на «пластові базарі». Тут подаємо вам кілька проєктів, що їх можна дуже легко та швидко виконати. Змініть краски, взір чи величину — і зробіть кілька таких експонатів, які напевно швидко розійдуться!

1. Коробка на олівці. Потрібно: пушки з вишитим чи намальованим ззором.

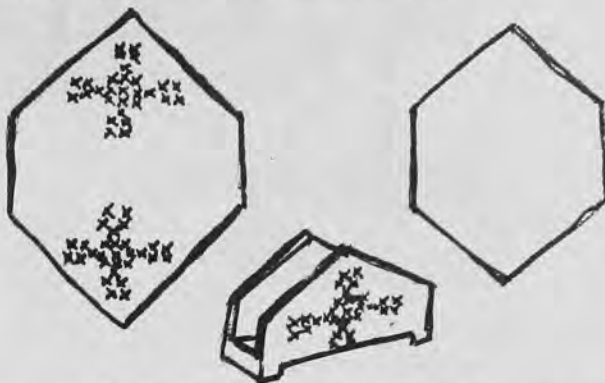

2. Коробка на олівці. Потрібно: паперової коробки з картону (вирізати форму) або пля-

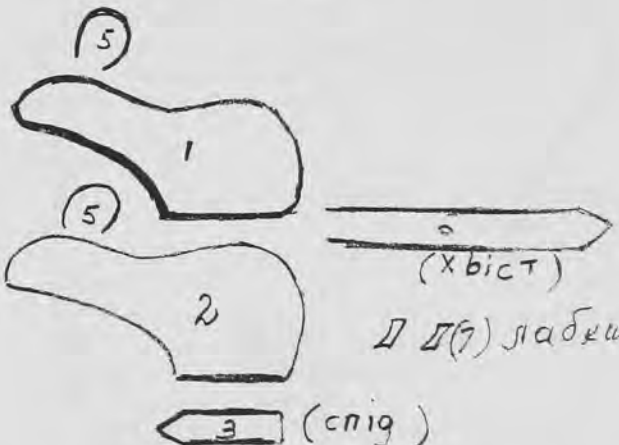
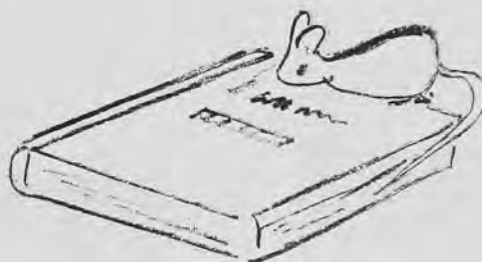
Увага учасники конкурсу загадок!

Загадка ч. 2. під заголовком «Великий Шлях» в. ч. «Юнака» за жовтень, через помилку подана неправильно і не годиться з розв'язкою поданою в числі за грудень. З цієї причини її в конкурсі загадок уневажнюємо.

стикової чи дротяної форми — держальця на серветку, панами з вишитим ззором.

3. Закладка до книжки. Потрібно: повсти-ни (фільцу), кораликів, вати, спиначки (запонки).

Як зробити? Зшийте ч. 1 та 2 тільки зверху. Випхайте це ватою. Розігніть запонку під кутом 30°. Нашийте ч. 3 на половину запонки (другу її половину залишити зверху, щоб потім закладати в книжку). Тепер пришийте два ч. 5 (до голки) і також ч. 6 і 7. Нашийте очі з кораликів, і мишка-закладка готова!

подала Гребелька Люба

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

МОЛОДЕ ПЕРО!

ТАБОРОВА ПРИГОДА

Нічка була темна. Високо на небесах мерехтіла ясна зірка. В кущах зацвірінькав скакунчик. В таборі було тихо, була нічна тиша. Шатра стояли мов сторожі довкола машту... Коло брами блискотів маленький вогник. Коло нього стояла я — стійкова!

Я стояла мовчки і думала. Дивилась перед себе і мріяла... Мені здавалося, що моя думка летіла далеко, високо, через поля, через ліс, через рейки і опинилась над озером, де вона поплила з хвилями. Плила вона далеко через океани аж до Чорного моря, в Україну. Тут вона вдарила об берег і її гомін розбився в усі сторони: «Україно моя, Ти ще будеш вільною — не забули ми Тебе!»

Почули це гори, ліси, Дніпро і кручі. Почули це могили гетьманів і душі полонених. Почула це вся земля і гірко заридала, як мати над дітьми. Це був плач болю і страждання, плач радості й надії, що «цар волі», ще прийде.

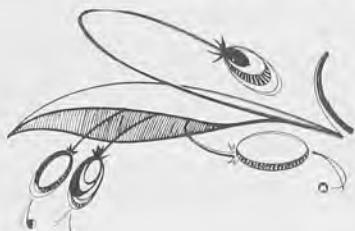
Моя думка не вернулась, але з вітром прилетіла відповідь з України. Прилетіла вона на пташиних крилах і впала коло мене, мов дар з неба.

«Чекаю я, і буду чекати, поки Ти мене не визволиш. Ти і українська молодь — надія нашого народу».

Вітер ущух, вогник тлів і знову тиша запанувала. Я глибоко віддихнула і гейби пробудилась зі сну. Хвилику я не пам'ятала, де була; а потім опам'яталась. Я була на пластовому таборі, в таборі самовиховання та дозвілля. На таборі — праця і нагороди. Нагороди не матеріальної, але моральної вартості... Це ж — місце виховання тієї «надії українського народу», якої чекає наша Батьківщина.

Скоро минає час на таборі. Ось і скінчилась моя стійка. Прийшла чергова зміна, а я пішла на спочинок. Цікаво, про що чергова стійка буде думати, стоячи коло брами. Чи ви знаєте, про що ви б думали?

пл. уч. Дарія Лада,
гурток «Синя Чічка», 10 кур. УПЮ-ок
ім. Ольги Косач, Торонто

ПОЇЗДКА ДО ВАШІНГТОНУ

У п'ятницю 26 червня 1964 р. пластуни Дітройту виїхали до Вашингтону на святкове відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові. Разом із пластунками їхало багато старших громадян. В автобусі було повно гамору й співу. Молодь співала та розмовляла. У суботу 27 червня коло 8-мої години вранці ми приїхали до Вашингтону. Після перекуски всі вбралися в пластові однострої і пішли на площу, де формувався наш похід. Звідсіля ми пішли до місця, де стояв пам'ятник Шевченка. Так чужинці, як і свої приглядалися нашому походу.

На площі, біля пам'ятника, були тисячі людей. Після промов і співів настала найважливіша частина свята, а саме відкриття пам'ятника. Колишній президент США Д. Айзенгавер відкрив пам'ятник. Люди з захопленням дивились, як поволі спадала заслона.

Після відкриття відбулася дефіляда перед пам'ятником. Потім всі перейшли до Вашингтонського Колізею, де відбулася святкова академія. Тут пластуни в народніх одягах виводили веснянки.

В неділю вранці всі пішли до церкви. Після Служби Божої поїхали ми оглядати Вашингтон. Ми бачили Капітоль, музеї, а також гріб президента Кеннеді. Коло четвертої години пополудні ми виїхали до Дітройту.

Додому всі вернулися щасливі, веселі і задоволені. У Вашингтоні багато з нас зустрілись з друзями-пластунами з Чикаго, Клівленду, Балтімору і т. д. Однак найважливіше було те, що разом з десятками тисяч наших громадян ми прославили нашого великого генія і пророка Тараса Шевченка.

пл. уч. Роксоляна Прийма
гурток «Смолоскип», 10 курінь УПЮ-ок
ім. Ольги Кобилянської в Дітройті

ДІВЧИНА-ГЕРОЙ З КАЛІФОРНІЇ

Каліфорнію, яку колись замешкували індіани, здобули еспанці з Мехіка у 18 столітті. В середині 19 ст. американці у війні з Мехіком здобувають Каліфорнію і роблять її своїм 31 штатом. Каліфорнія — це багата країна і тепер це найчисленніший штат США.

Письменник Оскар Левіс в «Автобіографії заходу» розказує правдиву подію, що мала місце в Монтерей, у тодішній пристані столиці Каліфорнії, положеній над Тихим океаном.

НАІЗД МОРСЬКИХ ПІРАТІВ

Марія Антонія Піко мала 16 літ, коли 1818 року на столицю напали морські пірати. Мешканці, коли почули, що це страшний ватажок Бочард, повтікали враз із вояками в сусідні гори.

Мама Марії спакувала дорогоцінні речі до шкіряних мішків і поклала їх на віз. Також посадила Марію з молодшими братом і сестрою. Марія мала поїхати на означене, знане їй місце і тоді ждати там другого дня маму та слугу.

Вже вечоріло, — розказувала вона, коли ми виїхали. В дорозі, а була це вже пізня осінь, пустився дощ. Я прикрила покривалом брата та сестричку, а сама злізла з воза, щоб провадити волів за уздечку по рівній дорозі. Щойно опівночі приїхали ми на означене місце. Розпрягла я волів і пустила на пашу в гірським ярі. Самі ми, перемочені дощем, сховались під віз. Брат і сестричка, втомлені дорогою, швидко заснули. Але я не спала. Надслухувала, чи не їде батько з полонини, чи пасуться ще воли та чи не їде дорогою хто чужий.

ПРИГОДА З ВЕДМЕДЕМ

Нагло нічну тишу перервали голосним риком воли. Я почула їхній тупіт, як тікали в гушавину лісу, а за ними щось гналось. Догадалась я, що це ведмідь. Зі страху, почала я молитися до Пречистої, щоб настав швидко ранок і щоб приїхали наші!

Ще в ранішнім сумерку ми побачили, на сто ярдів від нас убитого вола. Коло нього ходив величезний ведмідь та розтягав з нього куски м'яса. Брат і сестричка заходились плакати, але я напошепки наказала їм, щоб сиділи тихо.

Тікати було нікуди. Лізти на дерево нічого не допоможе, бо ведмідь також полізе за нами. Отже я всю надію поклала на те, що швидко приїде мама та Хозе, який добре стріляв.

Коли зійшло сонце і своїм промінням озолотило нас, ведмідь зиркнув у наш бік забормотівши. Потім підвівся і повільною ходою наблизився до воза, гнівно кинув зором на нас і знову забормотів. Я наче завмерла. Він наблизився до мене, доторкнувся мого коліна, і я відчула його віддих на своєму обличчі. Здавалось мені, що він мене з'їсть. Обнюхав мене,

обійшов кілька разів кругом воза і пішов знову до вбитого вола. Положився боком; здавалось заснув. Потім знову підвівся, поплентався до джерела, напився води і прийшов до воза. Ще кілька разів обійшов кругом, подивився на нас, як ми лежали тихо мов мертві, і пішов до недоїденого вола.

Сонце вже піднялося високо. Ми всі були дуже голодні та спрагнені, але не могли рушитися, бо зараз ведмідь зводив свій зір у наш бік. Тож ми далі лежали, а ведмідь доїдав вола, пив воду і обходив нашого воза.

Пополудні приїхала верхи мама та слуга Хозе. Він зняв з плеча рушницю і цільним стрілом поклав ведмедя...

Ми ховали привезені речі в лісову гущу, коли мама завважила, що забула в Монтерей дорогі, цінні спомини свого батька. Хотіла зараз вертатися. Тим часом їжа та напитек вернули мені знову відвагу. Я запропонувала: «Мамо я поїду. Бачиш, я не побоялась ведмедя, тож не буду боятись і піратів». По надумі мама згодилась. Дала мені свого коня, поблагословила на дорогу і я чвалом подалась до міста.

ПРИГОДА В МОНТЕРЕЙ

За півтори години проїхала 12 миль до Монтерей. Гарматні стріли ставали щораз голосніші та частіші. Пожар і клубища диму вкривали небозвід.

Бічними доріжками доїхала я до нашого дому. Знайшла книжку зі споминами дідуся, зв'язала їх шнурочком, щоб сховати під сідло. Та коли вийшла надвір, то коня вже не було.

Перестрашений стрілами він утік.

Ніде в сусідстві не було коней. Вийшла я на дорогу. Біля мене прочвала верхи озброєний їздець крикнувши, що комендант міста арештований, а всі еспанці повтікали з міста.

Думала я, що тут робити, коли два озброєні пірати заступили мені дорогу. Один з них запитав, хто я і що держу в руках. Я відповіла, що це книжка, яку дуже люблю читати. Пірат засміявся, назвав мене доброю дівчиною і післав свого джуру знайти мого коня.

На моє питання, що пірат зробить зі мною, він лагідно подивився на мене, поцілував в чоло, назвав сеньйорітою і відповів: «Дівчино, ти від-

важніша ніж усі мешканці цього міста та їх во-яки. Вони всі ганебно втекли в ліси й гори, коли ми наблизились кораблем до берега. Ти одинока, кого я стрінув».

Він висадив мене на коня, поцілував мені руку, заявивши: «втікай швидко, бо між нами є різні люди. Коли попадеш у їхні руки, вони не так з тобою поведуться. На все життя запам'ятай моє прізвище — Педро Кондре...»

Я послухала його ради. Острогами сильно сп'яла коня і почваланала до своїх...

ВІДЗНАЧЕННЯ ВІДВАЖНОЇ ДІВЧИНИ

Після кількох тижнів мешканці повернулися вже до спокійного Монтерею. На Різдво покликали мене до монастиря, де було дуже багато людей, між ними й мої батьки. Коли я прийшла, ігумен зробив наді мною знак хреста, вийняв із шкатулки золотого хреста на золотім ланцюжку і завісив мені на шию. Це було відзначення для мене, признання за мою відвагу духа проти ведмеда в лісі і в столиці супроти піратів...

Мені було ніяково. Я ніколи себе не вважала такою відважною; а тільки намагалася зробити те, що потрібно було в дану хвилину. Все ж таки в душі я дуже раділа хрестом та похвалою...

ЧИ ЗНАЄШЬ ЩО: УСМІХНИСЯ!

● **Ліки такі давні, як людство.** Китайський імператор Шеннунг ще 2700 років перед Христом, написав книгу про ліки, які з малими змінами, можна сказати, є підставою теперішніх ліків.

● **У Новій Зеландії живе надзвичайна тварина родини плазунів — туатара.** Це одинока хребетна тварина в світі, яка трьома очима сприймає зовнішні враження. Це третє око, залишок з давніх часів, вже не дуже служить.

● **Гадини та змії колись мали ноги...** Вони походять від чотириногих земних плазунів. Однак виявилось, що ноги заважали зміям у їхньому способі життя і вони їх втратили. В часах 100,000,000 до 60,000,000 років тому жили предки теперішніх гадюк, що своєю будовою були тоді ще зовсім подібні до ящірок. В Європі знайдено скам'янілі залишки гадини, які вже не мали ніг; ці залишки походять із часу 20,000,000 років тому.

Брат чи...

Питають Адріянчика, кого б він хотів, щоб бузюк мамі приніс, братчика чи сестричку.

— Та я вже маю Калинку і Ростика. Тепер я б хотів маленького слоника...

Лікарю, допоможи!

У другій годині по півночі в лікаря дзвонить телефон.

— Пане докторе, я не можу спати!

— То що ж ви хочете, щоб я вам колісанку заспівав? — крикнув заспаний лікар.

Зарадна

Батько фотографує свою доню в різних позах: з лялькою, з коником, з книжкою, при фортепіані. Вкінці Іринка каже:

— Татку, зроби мені одну світлину, як я їм торта...

Це не джентелмен...

Роксоляна влаштувала прийняття і запросила гурток юнаків. Прийшла Роксоляни сестра і стала гостей забавляти своїм співом. На це юнак Роман:

— Скажи мені, Іринко, пощо ти співаєш?

Зняковівши, Іринка усміхнулась і відповіла:

— От, так собі, щоб забити час...

На це Роман:

— О, то ти маєш страшну зброю...

ТАБІР «ШЛЯХАМИ ВІКІВ»

Приємний літній день. З усіх сторін "Вовчої Тропи" чути веселий гамір, як пластунки з усіх усюд приїжджають до табору — то автами, то автобусами. Трактор безперестану їде то на гору, то на долину, везучи багажі юначок, а ми поволі ліземо під гору до табору, знаючи, що цього місяця ще не раз доведеться так лізти. Нарешті видно високу браму і шатро проводу. Момалу переходимо поляну і входимо в сосновий ліс, де стоять напівзбудовані шатра. Тут, як і в новацькому таборі, всюди гамір. Там хтось свариться за шатро, тут хтось не може знайти польового ліжка, там хтось вдається в розпач, бо щось забув.

Знайшовши напівможливе шатро, ми зачали розташовуватись у ньому. Незабаром усе було готове, щоб переспати першу ніч. Багатьом з нашого шатра це був перший рік на юнацькому таборі. То ж то й спати у спальному мішку було для нас

щось нове й цікаве. По тій першій ночі ми чулися вже правдивими таборовичками. Але аж тоді, коли ввесь гамір суботи та неділі стих, у вівторок, при ватрі ми дібрали назву для свого табору. А що ми згадували так багато славних людей і подій цього року, то назвали свій табір "Шляхами віків". Потім провід табору поділив юначок на три курені. Кожний дістав назву з іншої доби: курінь ім. Ірини Аскольдової, ім. Мотрі Кочубеївної та імені Лесі Українки.

Спокійно плили дні за днями. Та одного вечора бунчужна заповіла дводенну прогулянку. Всі заметуши-

лись і скоро почали лаштувати налечники. Другого дня раненько все було готове. По Службі Божій ми сіли в автобуси і рушили до Гантеру. Там оглядали церкву в гуцульському стилі та виставку картин. Потім усі поїхали на місце таборування, з'їли

обід і розділилися на дві групи. Учасниці та розвідувачки мали йти далі, а завдання прихильниць було вилізти на вершок гори "Норт пойнт". Дорога під гору тяглась зо три милі, то ж, поки ми видрапались по тих скелях, нам усім світ уже був немилый. Та присмний вітер і прекрасний вид з вершка добре нагородили нас за всі наші труди. Відсвіжені ми зійшли на долину та поїхали до фермера Максима, в якого stodoli ми мали переспати ніч. Наступного дня ми досхожучи купалися в річці та весело верталися до табору...

Може з деякими товаришками ще нарік зустрінемося, а деяких може й не побачимо. Все ж таки я ще довго матиму гарні спомини про свій перший юнацький табір. Мені буде приємно згадувати ці милі хвилини в наступних роках...

пл. прих. Уляна Близнан

НЕЗАБУТНЯ ЗУСТРІЧ

Ми молоді добре знаємо про наших славних письменників таких як Тарас Шевченко, Іван Франко, Лєся Українка та інші класики української літератури, з їхніх творів. Зате нам менше знані сучасні наші письменники не тільки з України, але навіть і ті, що перебувають в країнах нашого поселення поза межами рідної землі.

У неділю 27 грудня 1964 р. кіш пластунук у Нью-Йорку мав цю приємну і рідку нагоду зустрінути і привітати більший гурт наших сучасних письменників на їхньому з'їзді в нашій метрополії, в приміщеннях Українського Інституту Америки. Цей день залишиться для нас милою згадкою на ціле життя.

Професор Григорій Костюк, голова Спілки Письменників "Слово", привітав пластунук, а потім представив їм присутніх письменників, між якими були такі відомі гості: В. Волков, Д. Гумєнна, М. Струтинська, С. Парфанович, С. Нагірна, О. Василєва, Л. Полтава, А. Гасан, Н. Мудрик, Л. Храплива, В. Барка, Г. Лашєнко, Л. Ковалєнко, В. Міяковський, Діма, Б. Гошовський, Г. Жұрба, Б. Бойчук, М. Царинник, Коломиєць, редактор "Юнака" Л. Онишкевич та інші.

Опісля пластунки висловили свою подяку за цю приємну зустріч і нагоду познайомитися з цими людьми, які працюють для українсь-

кої культури. На їх творах ми виховуємо свій характер і кристалізуємо свій християнсько-український світогляд.

Кожна з нас відчула вагу і важкість їх праці для України. Вертаючись зі зустрічі, насувалися нам різні рефлексії, а між ними та думка, що, може, і з-поміж нас вийдуть юні таланти, а згодом письменники, які будуть продовжувати ту працю для України, яку досі сповняють наші теперішні письменники.

пл. розв. Леся Пришляк

НАШ ТАБІР «СТАЄМО ДО ЗМАГУ»

Це збірний знімок табору юначок з Монреалю "Стаємо до змагу", який відбувся на пластовій оселі "Батурин" у Квебеку від 15 до 30 серпня 1964 р. Ціллю змагу таборовичок було складання пластових проб та проб умілостей. Вислід змагу:

дві юначки склали першу пробу, одинадцять — другу, а три — частинно третю. Провід табору: комендатка — ст. пл. Р. Кручова (си-

дить друга зправа), заступниця комендатки — пл. розв. Г. Бродович (сидить перша зліва), бунчужна — пл. розв. Л. Мандрик (стоїть перша зправа), інструкторка — ст. пл. Х. Гнатів з Вінніпегу (сидить третя зправа), яка нас вимуштрувала впорядком і навчила багато нових пісень.

Під час табору ми мали цікаву прогулянку до греблі бобрів в околиці "Батурина" тому, щоб гурток "Бобри" мав змогу зробити знімок

на греблі. На знімку гурткова (перша зправа) з пластовими черевиками на патику (це — оборона на випадок нападу бобрів). Ми мали також дводенну прогулянку та, на жаль, не маємо світлин, хоч було там багато дуже цікавих моментів.

Учасниця табору

ЩО ЧИТАТИ

О. Добрянська-Корекець: ЗШИТОК МАЛОГО МОНГОЛА. Надзвичайно цікаве коротеньке оповідання з життя школярів. Перевидано в Нью-Йорку, 1957.

І. Керницький: ПЕРЕЛЕТНІ ПТАХИ. Довші та коротші, менше і більше веселі історії знаменитого нашого гумориста — ІКЕРА. Видавництво Ю. Тищенко, Нью-Йорк, 1952.

В. Королів-Старий: ЧМЕЛИК (Довкола світу). Дуже цікавий для юнацтва країнознавчий роман; пригоди під час подорожі навколо світу кільканадцятилітнього юнака. Багато ілюстрований. Перевидано у видавництві І. Федева, Монреал, 1955.

Б. Лепкий: СОТНИКІВНА. Історичне оповідання з часів гетьмана Івана Виговського. Перевидано у видавництві "Говерля", Нью-Йорк, 1957.

О. Мак: КУДИ ЙШЛА СТЕЖКА. Авторка "Жаїри" малює в історичному оповіданні вивільний змагання. Для трохи старшого юнацтва. Видавництво "Булава", Нью-Йорк, 1961.

Ю. Опільський: ІДУ НА ВАС. Історичне оповідання з часів князя Святослава Завойовника. Дуже цікаво написані пригоди. Перевидано у видавництві "Логос".

Я. Острук: ПРОВАЛЛЯ. Авторка повісті "Оля" дає нам знову цікаву

повість. Для старшого юнацтва. Видавництво М. Денисюка, Чикаго, 1961.

С. Парфанович: ЛЮБЛЮ ДІБРОВУ. Про письменницю Парфанович можете прочитати більше в рубриці "Визначні сучасні українці" в цьому числі. У збірці "Люблю діброву" письменниця опису українську оселю "Діброву" коло Дітройту, яку певно багато з вас знає з пластових таборів. Видання авторки, Дітройт, 1959.

М. Понеділка: ВІТАМІНИ. Напевно в січневому числі "Юнака" ви читали про нашого гумориста Миколу Понеділка, як теж уривок з його книжки. Видавництво Ю. Середяка, Буенос-Айрес, 1957.

М. Соневицький: ГОМІН ДАВНОМИНУЛИХ ДНІВ. Пригодницькі оповідання з часів старинної Греції, переважно з чарівного світу грецької мітології. Багато ілюстрацій. Перевидано накладом автора, Нью-Йорк, 1955.

Лісові Чорти: "НА БАЙДАКАХ". Уривок з хроніки пластового куреня УСП-ів "Лісові Чорти", з виправчовнами на Полісся. Читасться як пригодницька повість, ілюстровано. Видав з курінь УПС "Лісові Чорти", Дітройт, 1957.

ВІТАЄМО МОЛОДІ ТАЛАНИ

Юліана Осінчук

Минулого літа ваша товаришка, пластунка-юначка Юліана Осінчук мала небувале пережиття. Її допущено на літні студії Музичної школи у Фонтенебльо, біля Парижу. Студентами були там викладачі музики, молоді артисти, композитори різного віку, навіть до 60 років. Серед них було тільки четверо юнацького віку, а наймолодша з них це — Юліана, тоді ще новачка. Учителями були такі відомі музиканти як Надія Буланже, Роберт Касадезі, Людін та інші. Крім викладів вищого рівня ("пост гредюейт"), були приватні та збірні лекції, концерти.

Юліана Осінчук студіювала там гармонію, сольфедж, гру на фортепіані та інші предмети. З усіх вона дуже добре вив'язалась. Молоденькій нашій піаністці та композиторці бажаємо успіхів!

Привіт! ЮНАКОВІ

Від Річужного Виховно-Вишкільного
Табору УПЮ-ків - "Стрілецька
Слава" на Новому Сході
СКОБ

I-ий зурток Січовики
Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.
Пл. роз. Глоб. Вихов.

Будова

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

II-ий зурток Маківка
Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

III-ий зурток Зуцун
Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

Пл. роз. Глоб. Вихов.

У минулорічному сезоні літніх юнацьких таборів редакція "Юнака" одержала багато привітань від учасників цих таборів. Як зразок містимо одне таке привітання, а саме від табору юнаків "Стрілецька Слава", що відбувся під проводом ст. пл. Мирона Бабюка, См., на Новому Сході біля Боффало, США, в серпні 1964 р.

Від адміністрації

УСІ ЖЕРТВУЙМО НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»!

Від нашого останнього повідомлення в попередньому числі ми одержали такі **нові пожертви на пресфонд "Юнака"**: пл. сен. Роман і пл. сен. Ірина Вжесневські, Торонто — 100.00, юнацтво і новацтво Пластової Групи в Оттаві — 10.00, пл. сен. Роман Копач, Торонто, замість різдвяних побажань — 5.00, пл. сен. Степан Щуровський, Дітройт, замість різдвяних побажань — 3.00, гурток юначок "Верболози", Вінніпег — 5.00, пл. уч. Ігор Сидоряк, Нью-Йорк — 5.00, 8-ий курінь УПС ім. Григора Орлика, Нью-Йорк — 5.00, пл. уч. Адріан Сливоцький, Нью-Йорк — 1.00, пл. сен. Омелян і Зеня Хабурські, Торонто — 5.00, пл. сен. Юліян Крижановський, Філядельфія — 5.00, пл. сен. Юрій Ференцевич, Джерзі Сіті — 5.00. **Разом у цьому списку — 149.00 доларів.** При цій нагоді треба підкреслити, що проголошена в цьому списку **пожертва 100.00 дол. на пресфонд пл. сен. Романа і пл. сен. Ірини Вжесневських з Торонто** — це найбільша досі індивідуальна жертва від початку появи нашого "Юнака".

Друзі і Подруги! Пресфонд призначений на **дальшу розбудову та покращання Вашого "Юнака"**. Тому кожний і кожна з Вас, кожний юнацький гурток і кожний юнацький курінь повинні принаймні один раз у році переслати хоч би й невелику жертву на пресфонд. Очевидно, що наша адміністрація широко вдячна за пожертви на пресфонд і від наших старших друзів, старших пластунів і пластунок, як теж членів пластового сеньйорату чи Пластприяту. Присмню нам при тому підкреслити, що вже починають напливати пожертви на пресфонд "Юнака" і з-поза Пласту. Це доказ, що й **непластуни цікавляться нашим журналом**, належно доцінюють його вартість для нашої юнацької молоді і бажують своїми жертвами на пресфонд теж і собі причинитися до розбудови "Юнака". Чекаємо на **дальші пожертви. Хто черговий?!**

Увага!

Увага!

Торонто і Нью-Йорк!
ПЕРЕДПЛАТУ

за

"ЮНАКА"

можна тепер вплачувати у Торонті
в Пластовій кооперативі «ПЛАЙ»
а в Нью-Йорку

в Пластовій крамниці «МОЛОДЕ ЖИТТЯ».

Треба сподіватися, що передплатники «Юнака» користатимуть із цього угодження. ● **Річна передплата для Канади і США є тепер 5 доларів.**

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших друзів і друзів з приводу їх дня народження, іменин, різдвяних свят чи інших подібних нагод — це

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА «ЮНАКА»

Вашим друзям чи подругам, а навіть і незнайомим, зробіть справжню приємність, коли заплануєте для них "Юнака". За 5.00 дол. вони одержуватимуть від Вас щомісяця впродовж цілого року милий дарунок — наш журнал.

Нав'язуючи до нашого повідомлення про дарункові передплати в січневому числі "Юнака" (на 28 сторінці) **подаємо список дальших жертводавців** на дарункові передплати, призначені в першу чергу для зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських країв. Наша адміністрація має адреси таких друзів і подруг, які живуть у місцевостях, де нема ні української молодечої організації, ні рідної школи, ні навіть української церкви. Для них буде журнал "Юнак", може, **єдиним лучником з українством.**

Дальші дарункові передплати зголосили: пл. сен. Володимир Савчак, ЛЧ, Нью-Йорк, для юнака в Німеччині і в Аргентині; пл. сен. Мирослав Раковський, ЛЧ, Седар Гров, США, для юнака в Австрії; пл. сен. Галина Хамула, Нью-Йорк, для юначки в Нью-Йорку; пл. уч. Мирослава Федак, Торонто, для дітей своєї хресної мами, юначки і новака в Німеччині; пл. сен. Володимир Ерденбергер, ЧК, Клівленд, США, для юнака в Аргентині і пл. сен. Юрій Ференцевич, Б-ка, Джерзі Сіті, США, для юнака в Джерзі Сіті. Разом у цьому списку **подаємо зголошення 7 нових дарункових передплат.** Разом з попередніми (38) досі зголошено **45 дарункових передплат.** Хто черговий зробіть "добре діло" і зголосить **дальші дарункові передплати?!**

Неймовірно,

але правдиве...

Недавно адміністратор «Юнака» зустрівся був з пл. сен. Романом Вжесневським, членом куреня УПС «Лісові Вовки» в Торонті. Під час короткої розмови про «Юнака», в якій брала участь теж і його дружина пл. сен. Ірина, друг Вжесневський сказав: «Маєте від нас 150.00 дол., з яких візьміть 50.00 дол. на передплату на десять років, а 100.00 дол. на пресфонд». — Так отже друзі Вжесневські встановили своєрідний рекорд так щодо заплаченої передплати (на 10 років наперед!), як теж щодо величини пожертви на пресфонд — 100.00 дол.! Цікаво, хто й коли «поб'є» цей рекорд. Друзям пл. сен. Романові та пл. сен. Ірині Вжесневським широко дякуємо за їхнє «добре діло» в користь нашого «Юнака».

Адміністрація

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

"З Різдовм Христовим і Новим Роком побажання веселих і щасливих свят разом з пожертвою 5.00 дол. на пресфонд пересилає гурток юначок "Верболози" в Вінніпезі". **Пл. уч. Марта Гнатів, гурткова, пл. уч. Маруся Костишин, писар.**

"У прилозі пересилаємо список передплатників "Юнака" і чек на 52.00 дол. З Різдовм Христовим і Новим Роком просимо прийняти побажання всього найкращого, а передусім успіхів у Вашій видавничій праці. **За провід Пластової Станиці в Пассейку, США: пл. сен. В. Мочула, ЛЧ, станичний, З. Легедза, секретар.**

"Посилаю Вам гроші на передплату за "Юнака", який мені дуже подобається... **Пл. уч. Леся Струж, Бостон, США.**

"З нагоди дня народження моєї хресної мами, що є учителькою української школи в Німеччині, я постановила передплатити "Юнака" для її дітей — доні Христі, що є юначкою, і сина Ореста, що є новачком. Думаю, що найкращим подарунком для моєї хресної мами буде передплата "Юнака" для її дітей..." **Пл. уч. Мирослава Федак, гурток "Маки", 10 кур. УПЮ-ок ім. О. Косач, Торонто.**

"Пересилаю 9.00 дол. на передплату і 1.00 дол. на пресфонд "Юнака". Я хочу погратувувати Вам за Вашу працю. "Юнак" — це, на мою думку, найкращий журнал для української молоді. Всі мої друзі думають те саме. Ми всі радо і охоче читаємо "Юнака". Бажаю Вам дальших успіхів у Вашій праці..." **Пл. уч. Адріян Сливоцький, Нью-Йорк.**

"З нагоди свят Христового Різдва пересилаємо Вам від пластової Групи в Оттаві 10.00 дол. на пресфонд, як коляду для "Юнака", яку склали: 4 юнаки, 8 юначок, 8 новачків і 4 новачки по 25 центів, разом шість дол., а решту 4.00 дол. троє членів Пластприяту... Бажаємо всього найкращого в цьому році". **Люба Качан, виховниця пластунок.**

"Дуже люблю наш журнал, бо він має багато цікавих і корисних відомостей з різних ділянок..." **Пл. уч. Марія Мотиль, Нью-Йорк.**

"З подякою потверджую, що я одержав два числа "Юнака". Прошу передати мою сердечну подяку особі, яка була ласкава запенумерувати для мене цей журнал..." **Орест Радловський, Күфштайн, Австрія.**

"В полагодженні Вашого письма з 26 листопада 1964 р. повідомляємо, що дирекція нашої кредитової кооперативи "Самопоміч" у Чикаго, США, при ухваленні бюджету на 1965 р. рішила продовжити поміщування оголошень нашої кооперативи в Вашому цінному журналі на 1965 рік. Пересилаємо 30.00 дол., як решту за оголошення в 1964 р., а згодом перешлемо Вам ратами належних Вам 100.00 дол. за оголошення в 1965 р. Прохаємо прийняти щирю подяку за Вашу співпрацю і вислови глибокої пошани". **За Кредитову Кооперативу "Самопоміч" у Чикаго, США — Омелян Плешкевич.**

"...Як беру до рук нове число "Юнака", завжди приємно вражає мене його по-мистецьки оформлена обкладинка. Останні числа подобаються мені більше як попередні тому, що вони мають досить різномірний зміст. Мене цікавлять зокрема такі матеріали як "Сучасні визначні українці", "Куток старшого юнака", "Пластунам на вушко", "Що читати", "Куток почувань і пера", а крім того дописи з пластового життя, на спортові теми, загадки-скриванки і т. п. Варто би було давати більше світлин та ілюстрацій, а не поміщувати довгих передруків з книжок, що забирають багато місця, яке можна б було використати для поміщення цікавіших для нас матеріалів..." **Пл. розв. Марійка Тарнавська, гурток "Верболози", 12 кур. УПЮ-ок ім. О. Теліги, Торонто.**

"Хоча не завжди все в "Юнаку" читаю, він мені дуже сподобався. Від першого до останнього числа видно великий поступ. Обкладинка завжди цікава та гарна. Найбільше мені подобаються: статті про сучасних визначних українців, на музичні теми, як теж такі матеріали, як "молоде перо", "чи знаєш що", спорт, хроніка, загадки та жарти. Сторінка "Любіть Україну" теж мені сподобалася. Думаю, що це є дуже корисне для кожного юнака чи юначки. Скриванка — загадка про міста України дуже цікава. Я хотіла би бачити у майбутніх числах більше знімків, ілюстрацій і загадок. Бажаю редакції якнайбільше успіхів у майбутньому". **Пл. уч. Міка Романець, гурток "Верболози", 12 кур. УПЮ-ок ім. О. Теліги, Торонто.**

"Юнак" це справді цікавий і цінний журнал. Мені найбільше подобалися такі речі, як "Сучасні визначні українці". Також цікавлять мене статті на музичні теми й дописи. Я хотіла б бачити їх у "Юнаку" багато більше, ніж це досі було". **Пл. уч. Марта Мусій, гурток "Верболози", 12 кур. УПЮ-ок ім. О. Теліги, Торонто.**

"Я перебрала недавно касу Пластової Групи в Манчестері. Якщо ми Вам щось винні, прошу негайно відписати, щоб я могла чимскоріше все вирівняти... Хочу ще сказати, що "Юнак" мені дуже подобається. Хоча я уже старша жінка, позичаю собі Ваш журнал у свого сина та перчитую кожне словечко від початку до кінця..." **Пл. сен. Марія Яницька, Манчестер, Вел. Британія.**

Оправте

другий річник "Юнака"

До цього числа додаємо зміст другого річника «Юнака» (числа 1 - 12 за 1964 р.). Радимо всім, а зокрема пластовим бібліотекам, **оправити цей другий річник.** Поодинокі, неоправлені числа журналу часто затрачуються. Цілий оправлений річник зискає на вартості і завжди пригодиться. **При оправі другого річника долучіть до його поодиноких чисел його зміст, який є в цьому числі.**

Чи Ви вже вирівняли передплату?

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетничі
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

27 РОДІВ СМАЧНОГО ХЛІБА

а крім того

РІЗНОРОДНІ КАЛАЧІ І БУЛОЧКИ

випікає щоденно для Вас і Вашої родини відома
в Торонті й Онтаріо пекарня

2-20 Fraser Ave. Toronto, Ont.
Phone: LE 6-1196

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в на-
шій кредитівці одержите: **5½%**

**ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите**

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Українська пекарня

The Future Bakery

якої власниками є

АННА і пл. сен. РОМАН ВЖЕСНЕВСЬКІ

випікає

**ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
і всі інші печива**

735 Queen St. W. Toronto, Ont.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пла-
стуна та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в найбільшій
і найстаршій в Торонті Кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

Пластуни й Пластунки Вінніпегу!

Складайте хочби найдрібніші ощадності
в українській кредитівці

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ

667 Flora Ave. — Winnipeg 4, Man
(дім Читальні "Просвіти", побіч Пластового Дому)

Пам'ятайте, що ощадність це четверта точка
пластового закону й гарна прикмета кожного
доброго пластуна й пластунки

Хочете мати сотні доларів на свої студії?
— починайте щадити від... одного долара.

Хочеш вийти на студента,
Поважай, юначе, цента!
Цент до цента — доляр-два,
Буде легша голова.
Центи-доляри щадя,
Скінчиш каледж без біди!

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2331 West Chicago Ave. — Chicago 22, Ill.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, приєдну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.